

לידה

זכות הבחירה בלידה

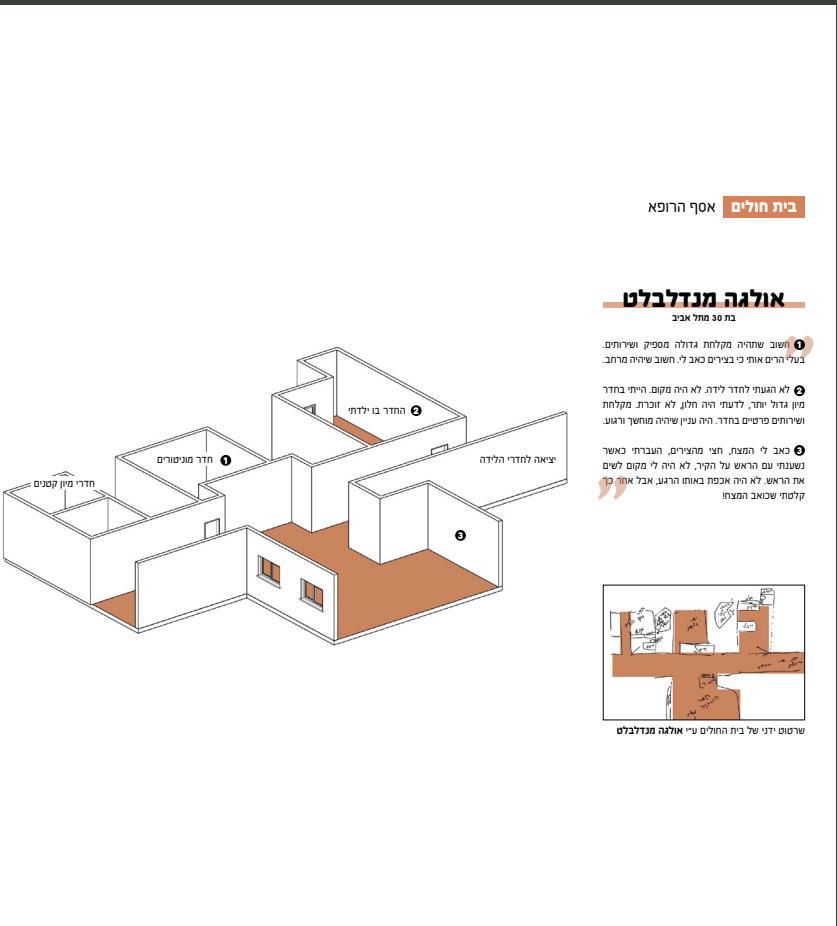
פרויקט גמר
דקל שונפלד
2022

סדר ההצגה

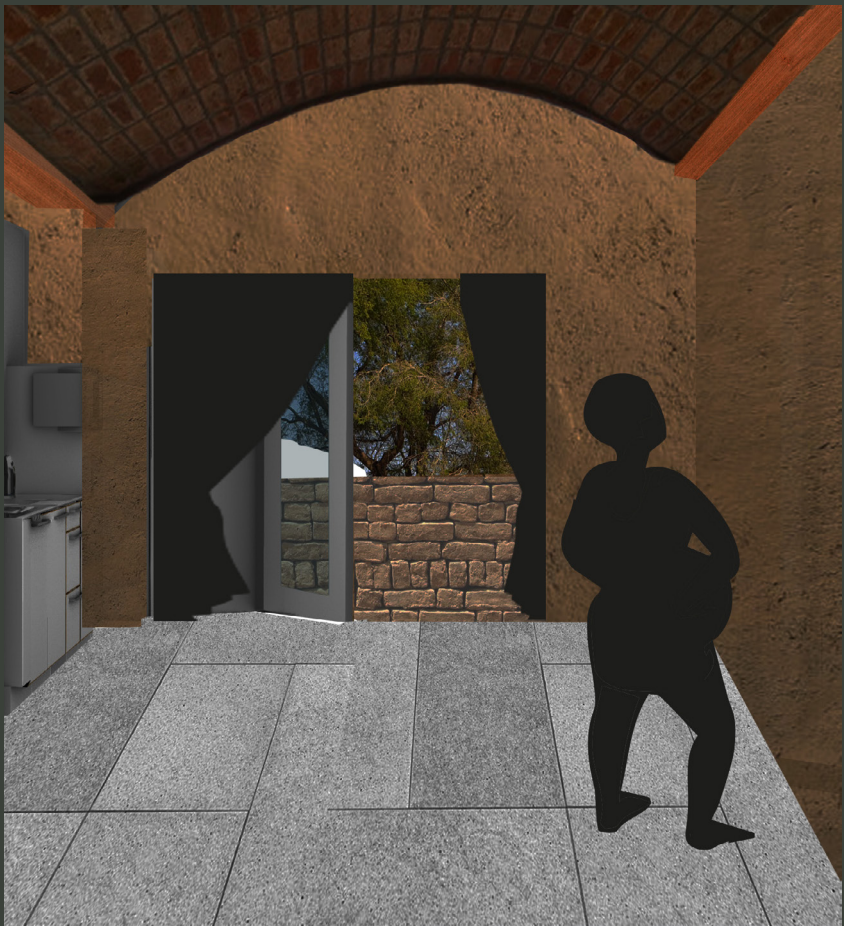
מבט היסטורי

מחקר אזורי

תכנון

מבט היסטורי

לידה - מאירוע טבעי לאירוע פתולוגי

לידה התערבותית

רופאים

בבית חולים

לידה טבעית

מיילדות מהקהילה

בבית

איך?

עם מי?

איפה?

מבט היסטורי

מאה 8

1513

מאה 18

1853

פסל עץ, אישה יולדת בתנוחה זקופה, המאה ה-8

בעבר, נשים ילדו בביתן, מוקפות בקהילה שלהן ובסביבה המוכרת והנוחה להם. זה היה אירוע שכל הקהילה תמכה באישה - גם בהריון, בלידה וברגעים אחרי.

אשה יולדת על כיסא לידה. מספרי המיילדות הראשונים,
1513

פרקטיקת הלידה לוותה על ידי נשים ומיילדות מהקהילה
להן ידע רב וקדום על אופן הלידה והתפתחותה.

המלכה ויקטוריה יולדת בעזרת כלורפום ורופא, 1853

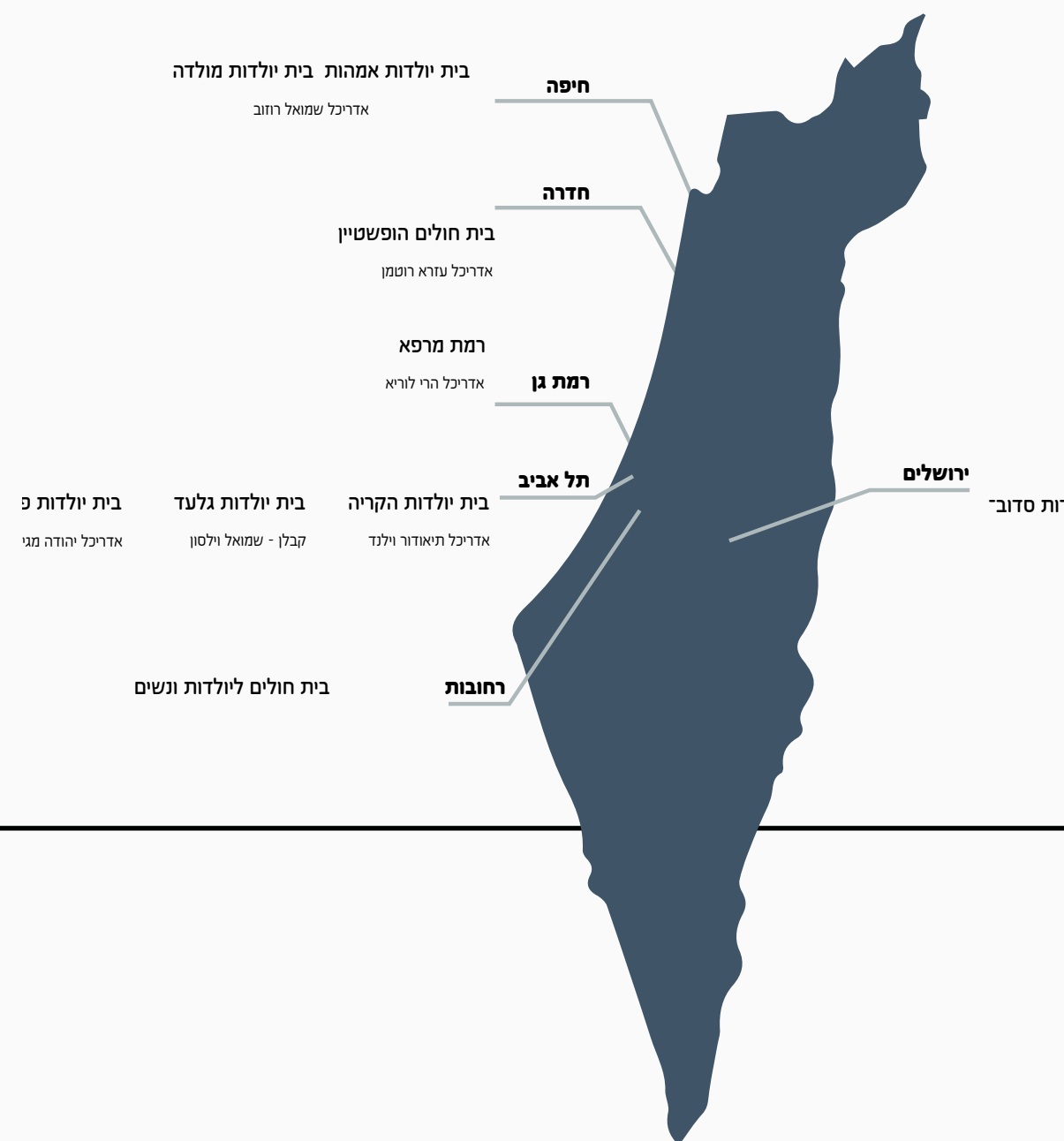

המצאת המלקחיים, מאה 17

עם המדיקלזציה, הלידה עברה לידיים של רופאים ובבתי חולים ובכך צבעה את רגע הלידה כרגע פתולוגי ולא טבעי.

ומה בישראל?

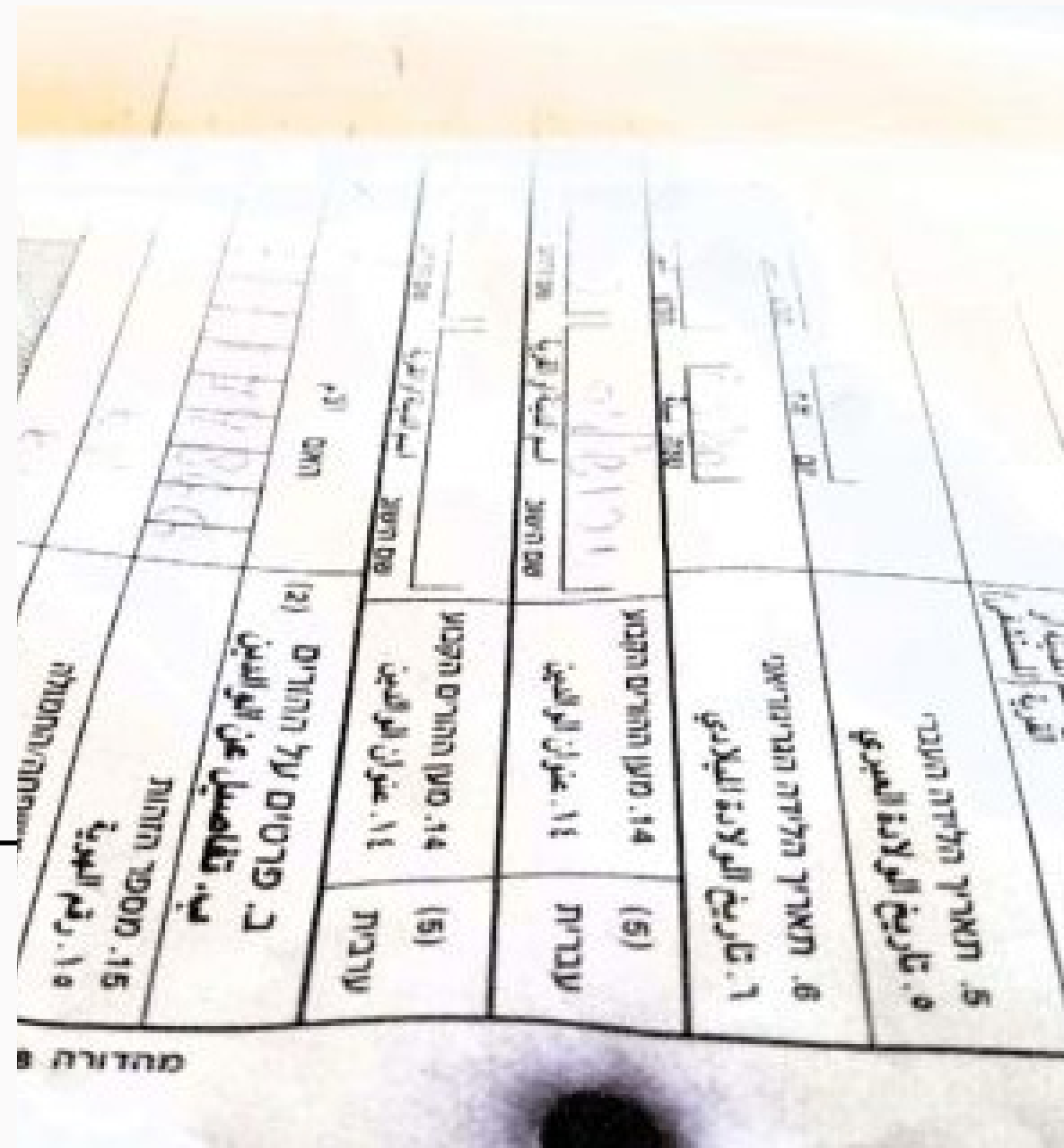
סקירת בתי יולדות בארץ טרם קום המדינה

טרם קום המדינה, פעלו בתי יולדות במנותק מבתי החולים
בתור מרכזי לידה.

דגמי המיילדות, 1929

פקודת המיילדות הבריטית, אשר במסגרתה הוטל פיקוח על
עבודת המיילדות, צומצם תחום פעולתן תחת הרופאים.

הענק הסמכות לרישום הילד בבתי החולים, 1965

מענק לידה, חוק הביטוח הלאומי, 1954

המדינה עודדה נשים ללדת בבתי חולים על ידי קבלת מענק לידה ורישום היילוד בבית החולים.

הפגנה התנועה לחופש בחירה בלידה, 2013

בשנים האחרונות חלה מהפכה ותנועות נשים רבות הוקמו על
מנת שיהיו אפשרויות נוספות ללידה, מחוץ לבית החולים.

בית יולדות גדרה, 2018

בג"ץ דחה את עתירת מרכז הלידה בגדרה נגד סגירתו בצו
משרד הבריאות.

"עזים שתוקעות": מסמך מגלה איך משרד הבריאות עלול להכשיל את מרכזי לידה הטבעית

בג"ץ חייב את משרד הבריאות לאפשר לנשים ללדת בלייווי מיילדת גם במרכזים שנמצאים מחוץ לבית החולים - אך נראה שהוא מנסה לתקוע בפועל את המהלך • התהליך התנהל ללא שקיפות - אך מסמך פנימי מגלה את שני הסעיפים שעלולים לפגוע ביולדות ובמיילדות • ארגוני המיילדות: "לא היה מקום לנציגות ציבור היולדות" • משרד הבריאות: "עמדתנו היא כי יש ללדת בבית חולים"

שקוף, 1.8.22

בימים אלה מתכנסת ועדה הדנה באופן הפעלת מרכזי לידה עצמאיים.

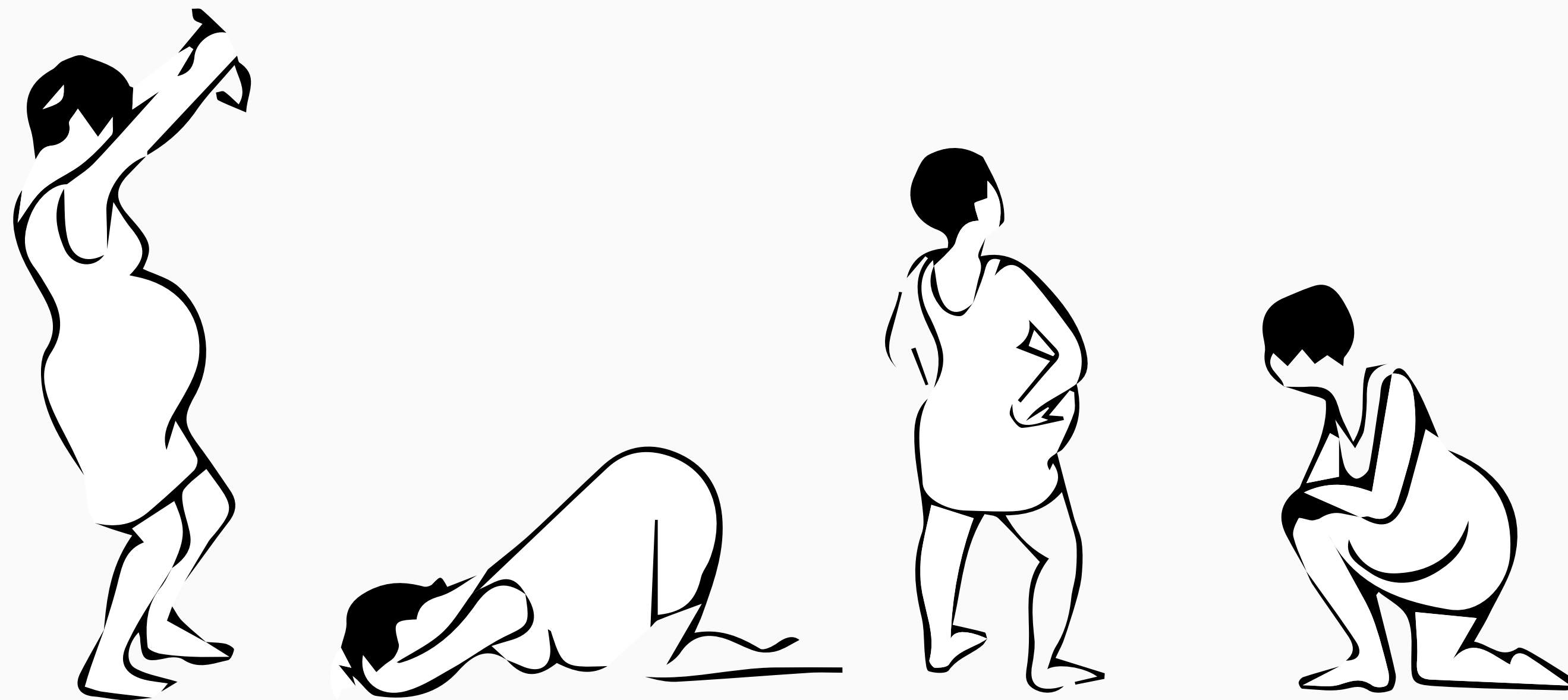

בריכת לידה הרוסה, ג'והארה דולה, יוני 2022

בתמונה - נכדתו של ד"ר אילן הלוי, בתוך בריכת לידה הרוסה.
ד"ר הלוי הינו רופא שנעצר על כך שמפעיל את מרכז הלידה
עצמאי - ג'והארה דולה.

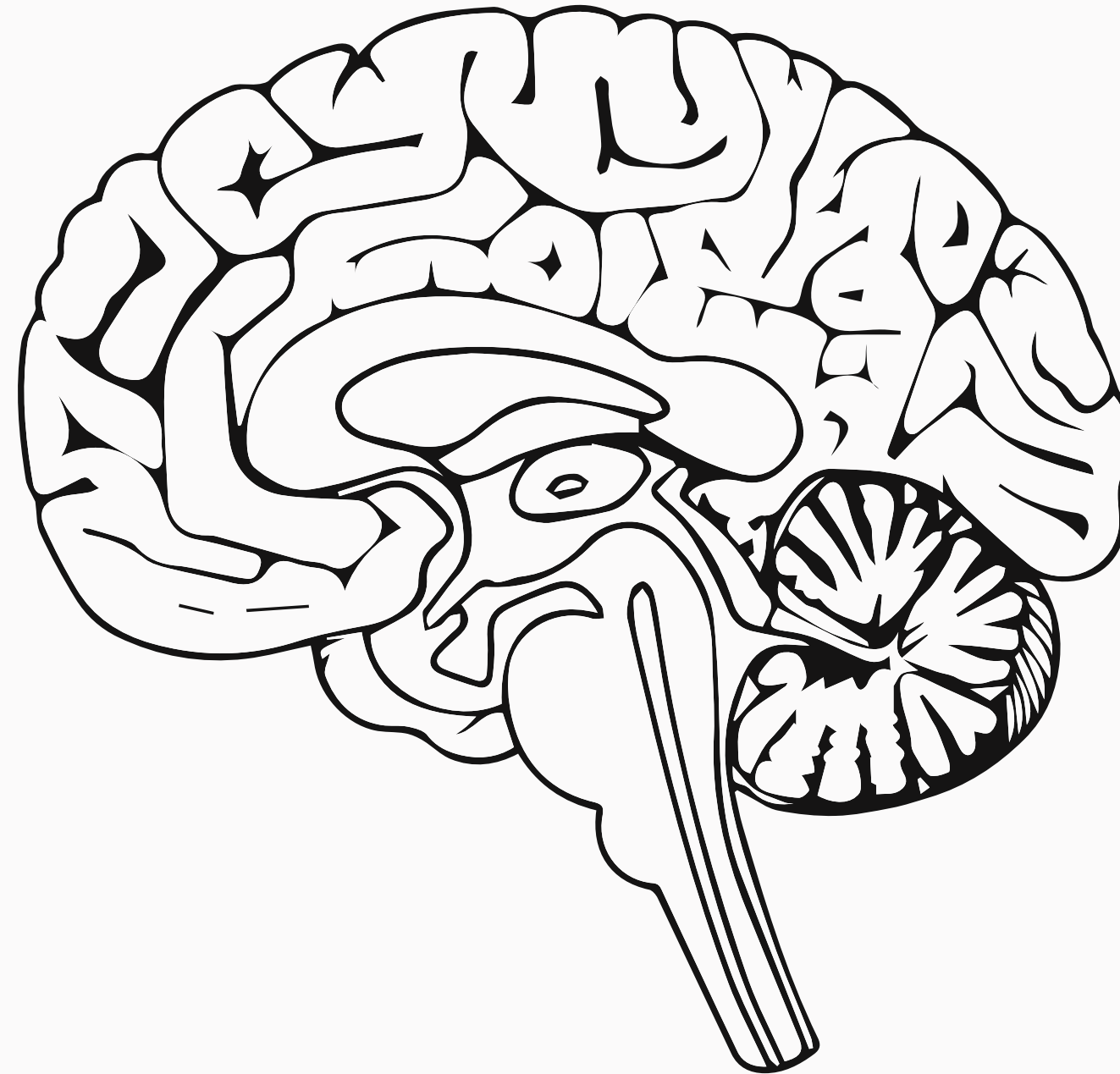
מהי לידה פעילה?

לידה פעילה היא לידה טבעית, שבמהלכה נענית היולדת לאינסטינקטים הטבעיים שלה ולהיגיון הפיזיולוגי של גופה.

הורמוני לידה

אוקסיטוצין

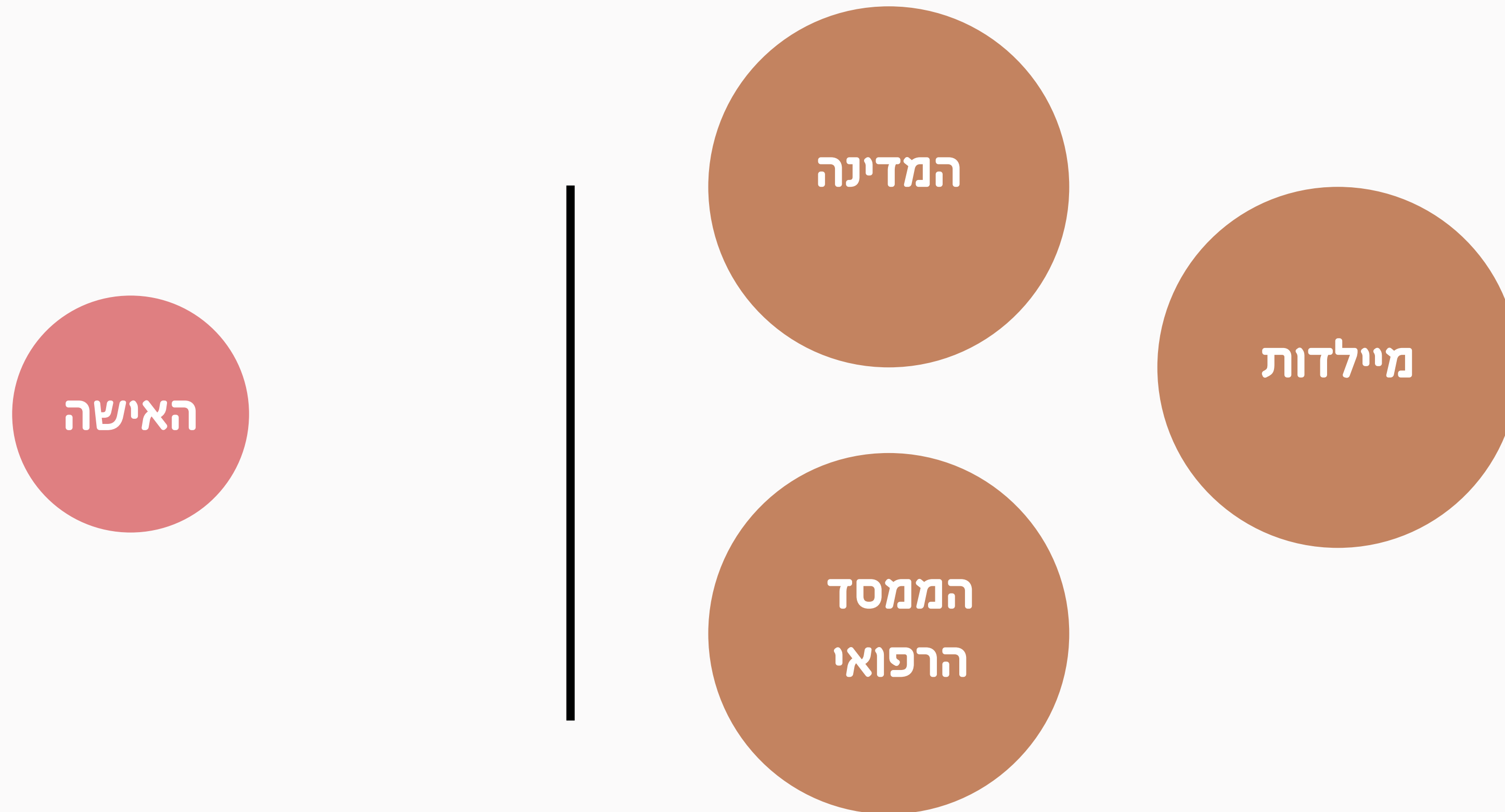

סטרו

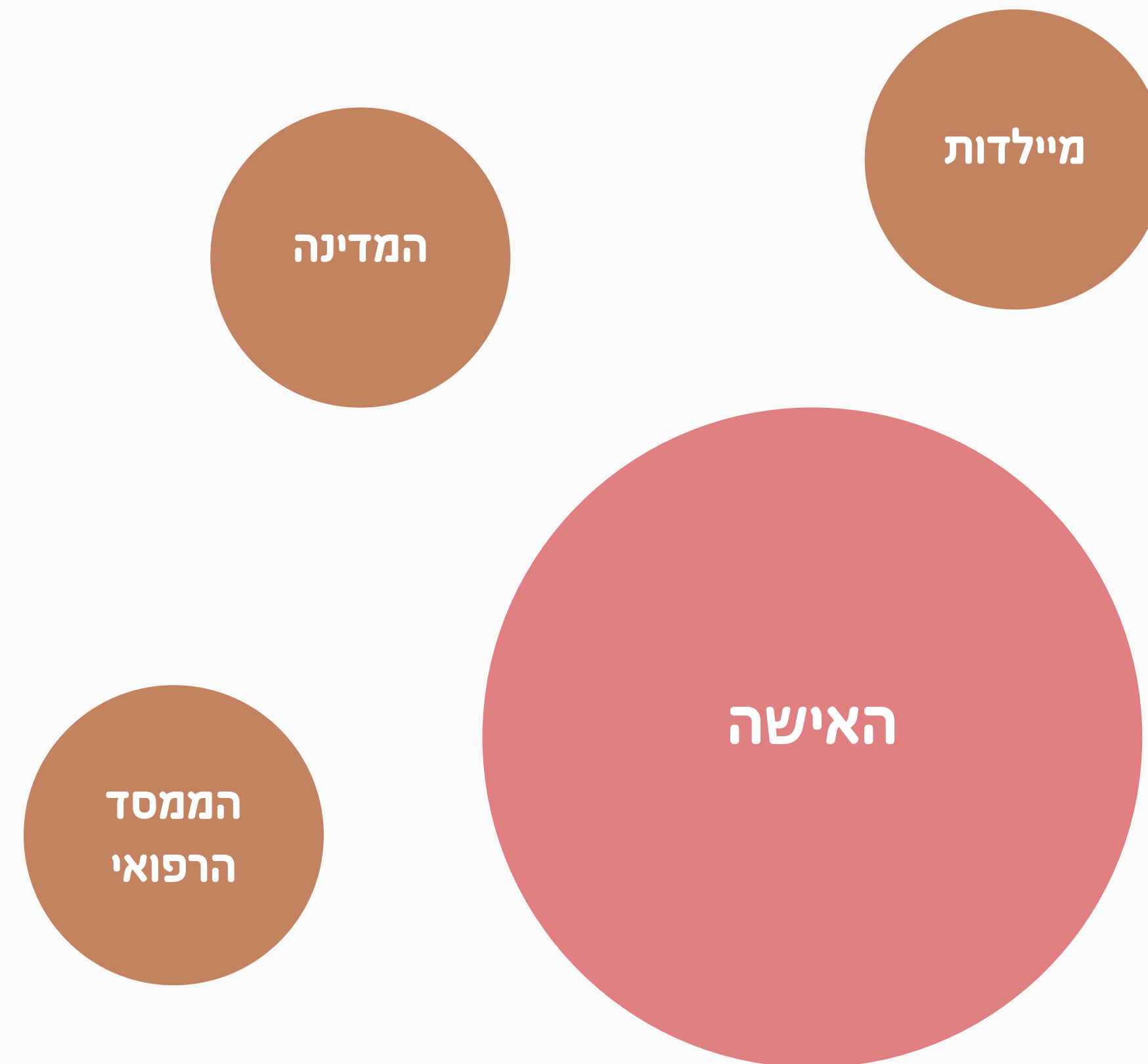
אדרנלין

"הלידה היא תהליך בלתי נשלט וככזה לא ניתן לסייע לו להתרחש. מה שחשוב הוא, להמנע מלהפריע לתהליך" (מישל אודן)

יחסי הכוחות

האישה במרכז

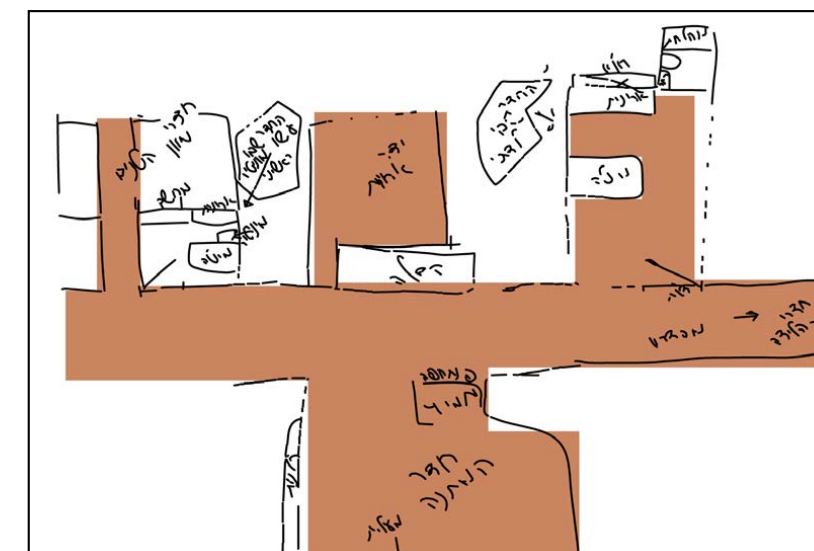
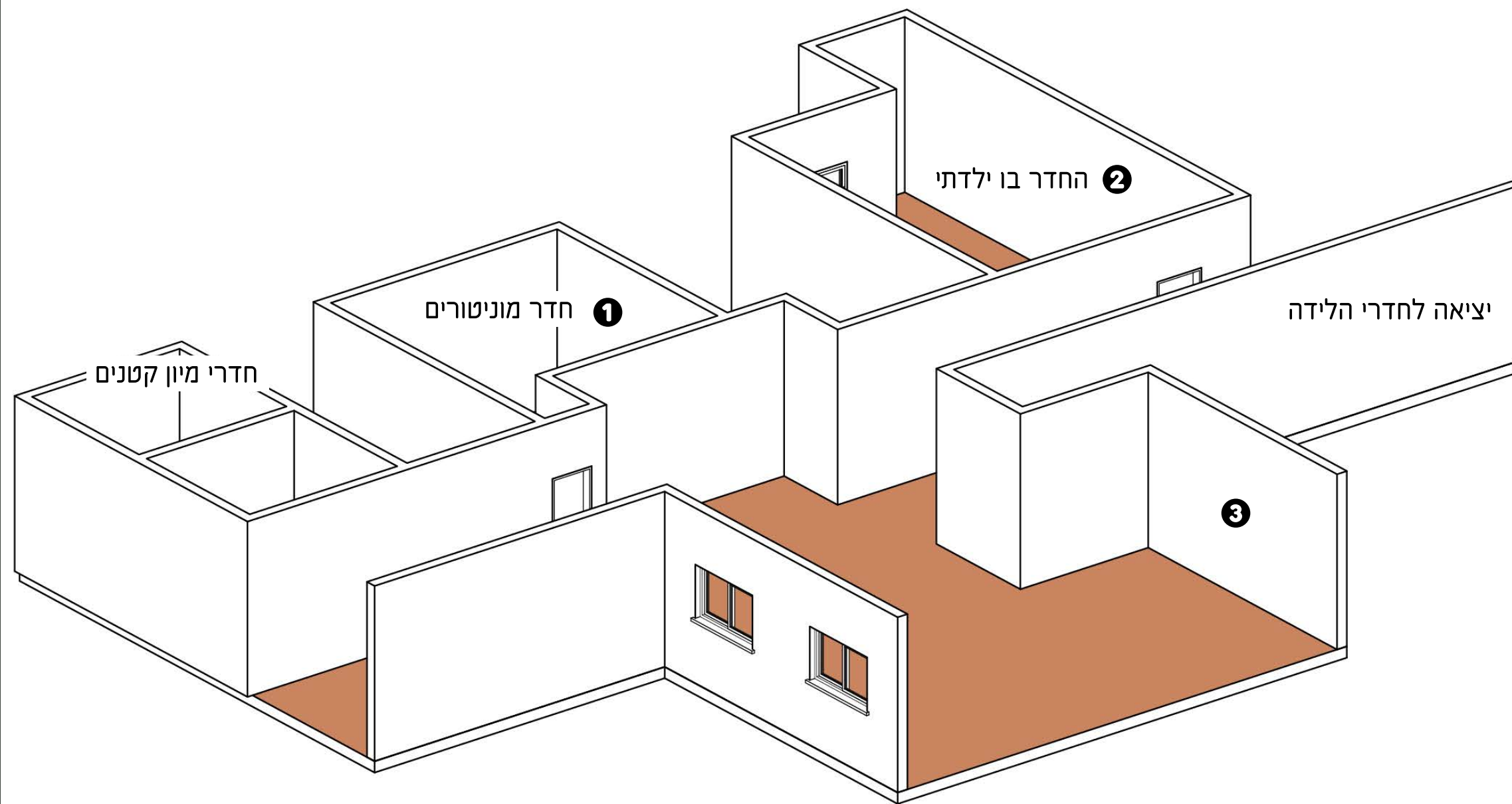
אולגה מנדלבלט

בת 30 מתל אביב

1 חשוב שתהיה מקלחת גדולה מספיק ושירותים. בעלי הרים אותי כי בצירים כאב לי. חשוב שיהיה מרחב.

2 לא הגעתי לחדר לידה. לא היה מקום. הייתי בחדר מיון גדול יותר, לדעתי היה חלון, לא זוכרת. מקלחת ושירותים פרטיים בחדר. היה עניין שיהיה מוחשך ורגוע.

3 כאב לי המצח, חצי מהצירים, העברתי כאשר נשענתי עם הראש על הקיר, לא היה לי מקום לשים את הראש. לא היה אכפת באותו הרגע, אבל אחר כך קלטתי שכואב המצח!

שרטוט ידני של בית החולים ע"י אולגה מנדלבלט

סוגי מרחבי לידה

בית חולים

אסף הרופא

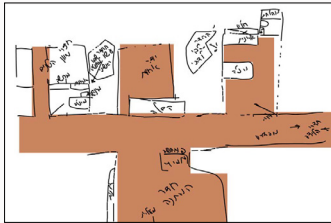
אולגה מנדלבלט

בן 30 ממל אביב

חשוב שתהיה מקלחת גדולה מספיק ושירותים. בעלי הרים אותי כי בצירים כאב לי. חשוב שהיה מרחב.

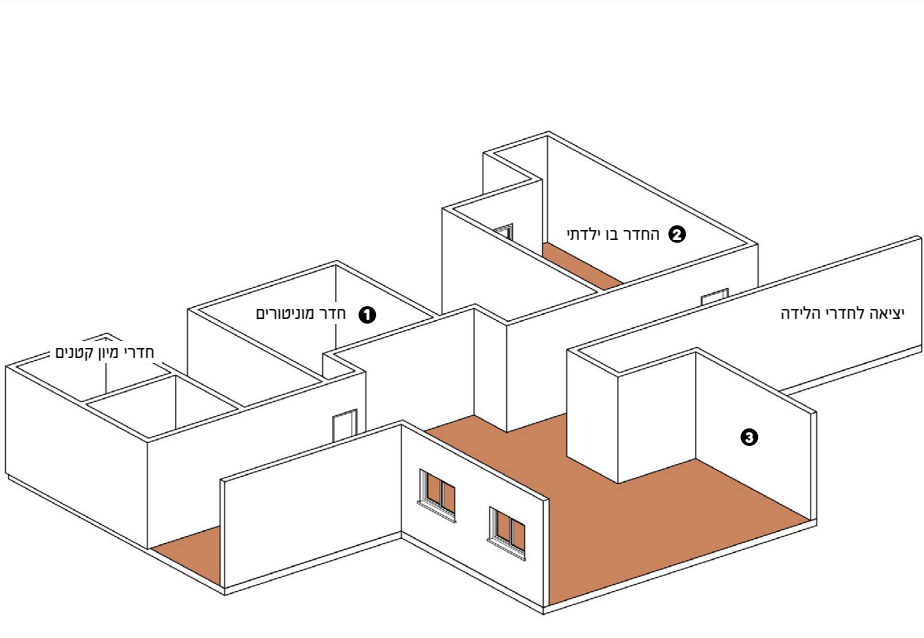
לא הגעתי לחדר לידה. לא היה מקום. הייתי בחדר מיון גדול יותר, לדעתי היה חלון. לא זוכרת. מקלחת ושירותים פרטיים בחדר. היה עניין שהיה מוחשך ורגוע.

כאב לי המצח, חצי מהצירים, העברתי כאשר נשענתי עם הראש על הקיר, לא היה לי מקום לשים את הראש. לא היה אכפת באותו הרגע, אבל אחר כך קלטתי שכואב המצחו

שרטוט ידני של בית החולים ע"י אולגה מנדלבלט

בית חולים

מרכז לידה

"בית יולדות" גדרה

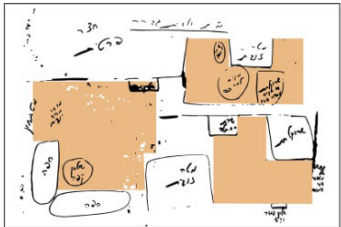
נעמה חיימוב

לידה 2 בעת במרכז לידה. גרה בירחם

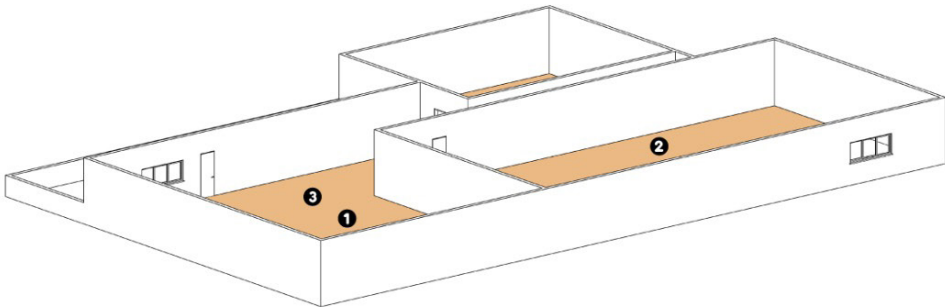
הדגש הוא לא המרחב מבחינתי. זה לא הקירות, זה הליווי. יש דברים שהם תומכים מרחבית. קודם כל שבאתי כל ההריון לאותו המקום, זה הפך להיות בית. חיכיתי שזה יהיה שם לא מקום קר ומנוכר. חמים, ביתי, ספות, יש כזה סלון ו-2 חדרים. סלון עם חצר, בסלון יש ספות, מטבחון, שולחן קפה.

מעוצב משלם, הברכה היא בחדר, קרובה למקלחת וש בה מספיק מקום, לשבת על המקלחת על הכדור. היא צמודה, היא מחוברת לחדר, היא אישית ופרטית. אורות מעומעמים. יש ציוד ללידה, משהו למשוך, כסא לידה וכדור פיזיו וכי.

מבחינת הלידה, השתמשתי במהלך הלידה גם בסלון, יצאנו לרקוד שמה. גם בתחילת הלידה ציירנו מנדלות, הלכנו לטויל, חזרנו, אוויר של החצר. היה שלב שיצאנו בלידה עצמה בחלק הקשה לסלון ורקדנו. זמן במקלחת, זמן בברכה, לא בברכה, כל מיני.

שרטוט ידני של מרכז הלידה ע"י נעמה חיימוב

לידת בית

ירושלים

רוני אוליבן

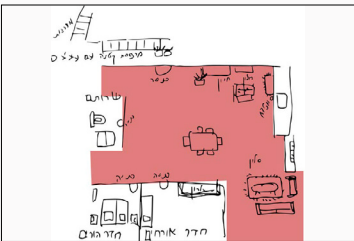
אמא להוד, מגבעת שאול, ירושלים

ישבתי מאחורה בלי חגורת בטיחות, הרגשתי טוב להיות חופשית.

נולדת בביתו נתן לי לעשות דברים מביכים, להיות בשירותים בחושך, זה מה שהיה לי נעים. זה נשמע מאוד מביך.

הוד נולדה מחוץ לשירותים, על הקיר בכריעה. חיפשתי איפה ללדת... בסופו של דבר יצאתי מהמים, הרגשתי שהייתי צריכה משהו יותר אדמתי.

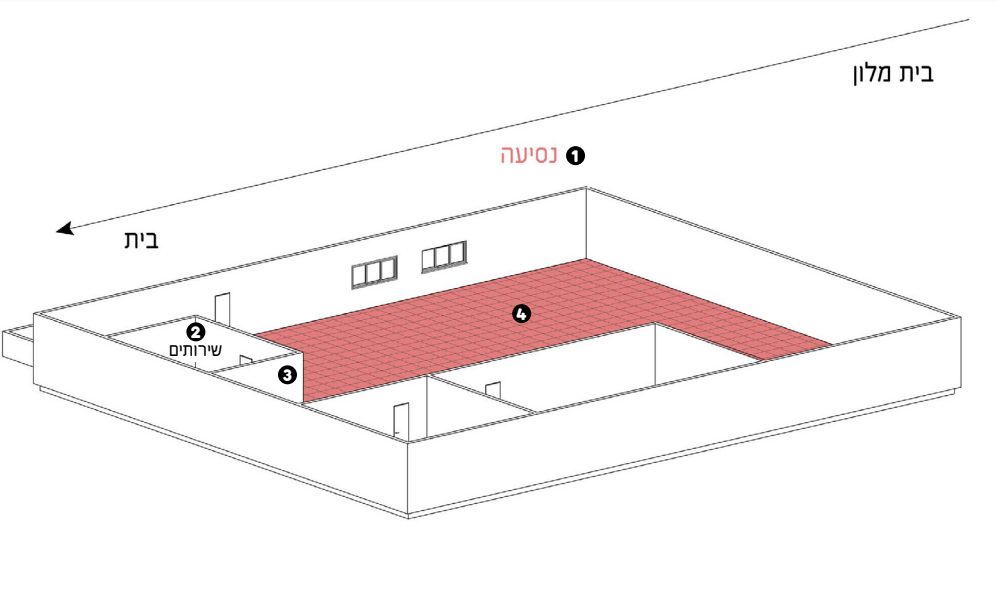
הרגשתי בבית, הורמנלית שומר על האוקסיטוצין. הרגשתי מוגנת, מבחינת המרחב זה מה שנתן לי... אני המארכת ולא המתארכת.

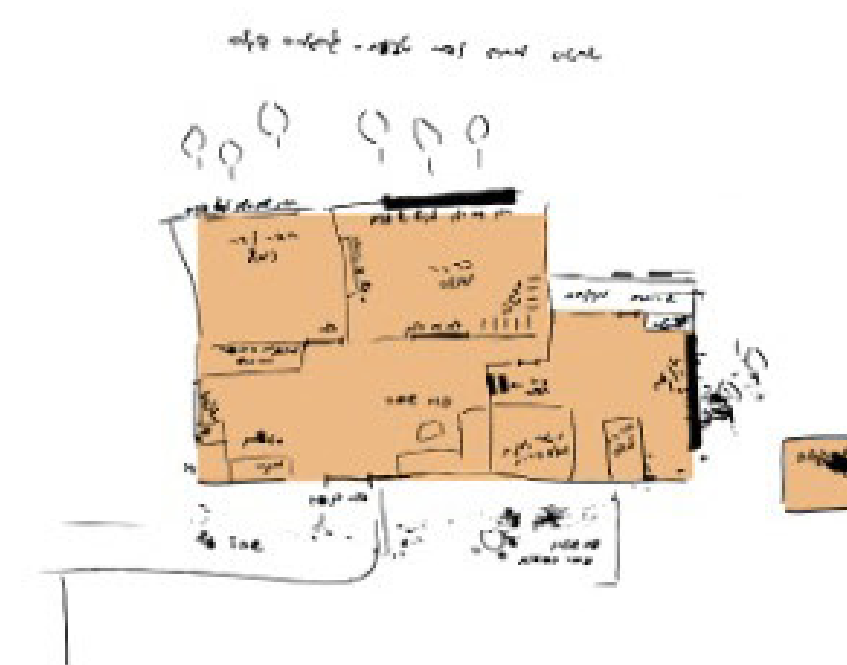
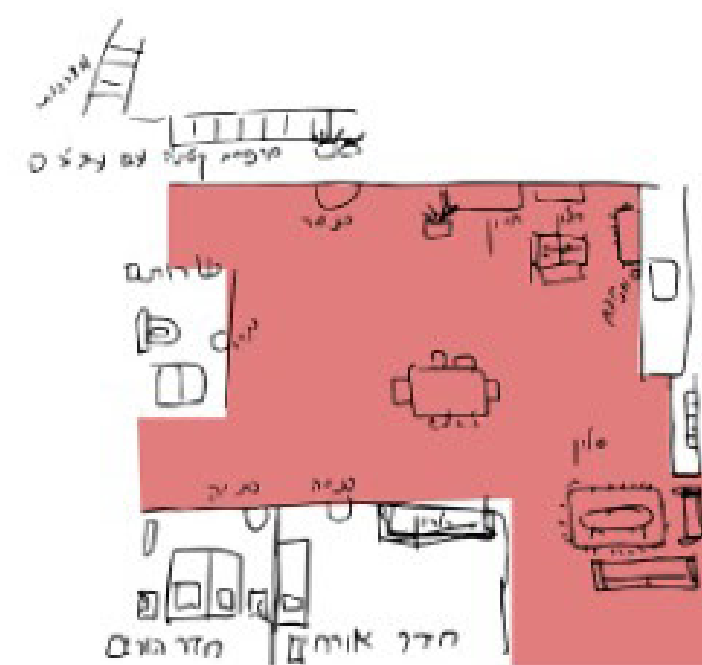
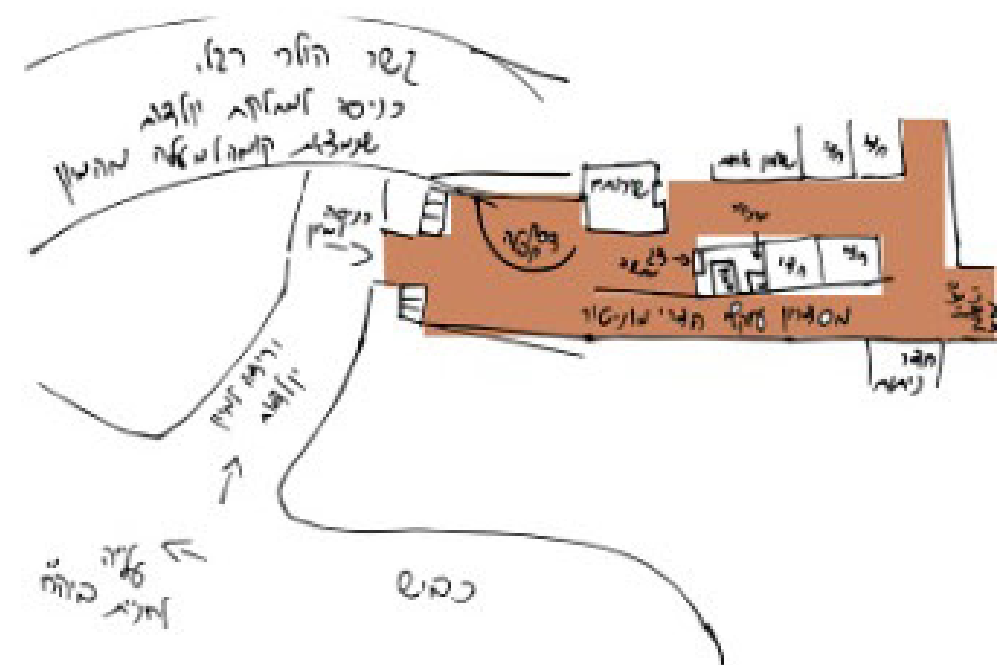
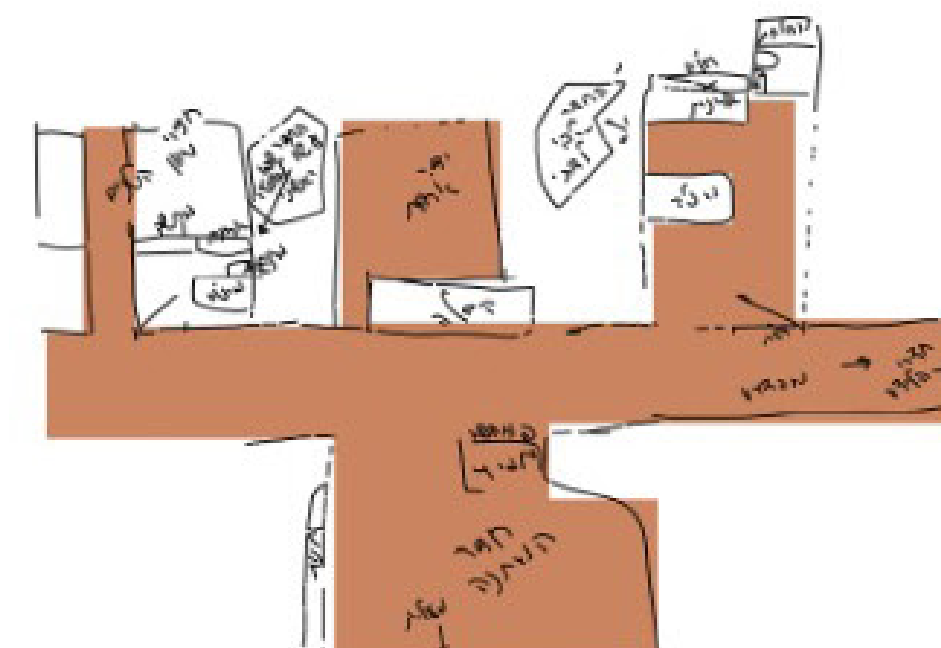
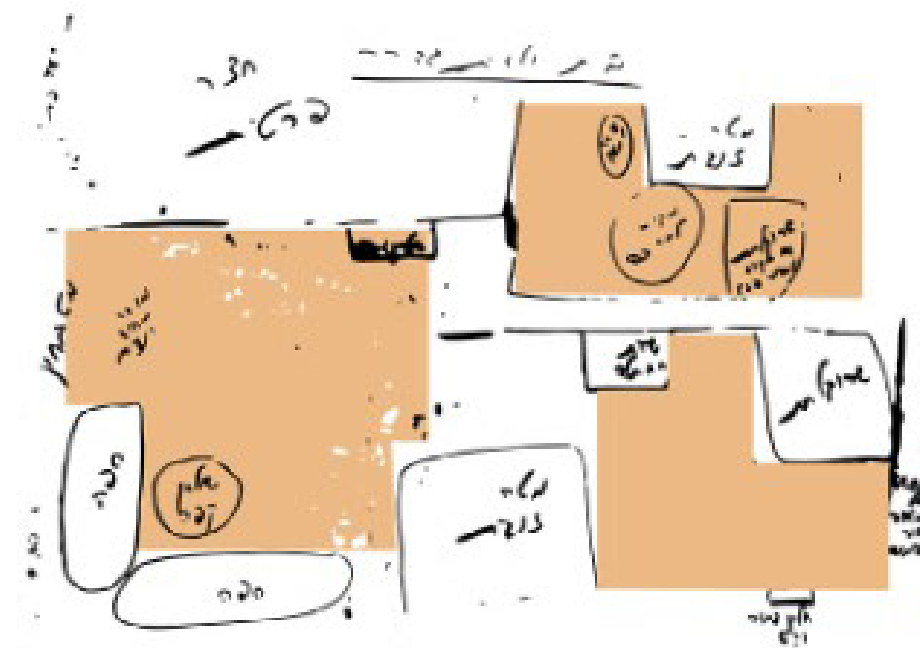
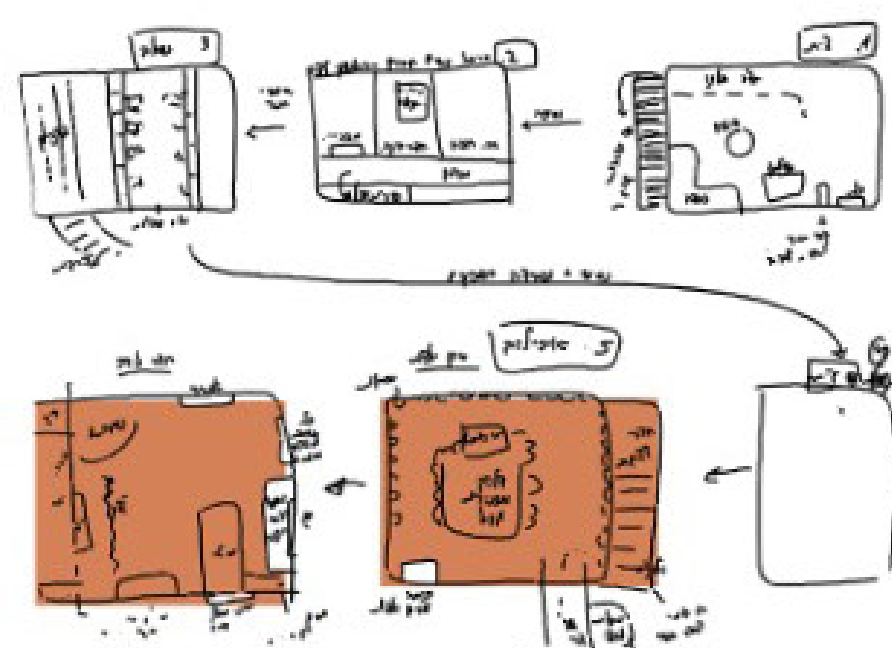
שרטוט ידני של הבית ע"י רוני אוליבן

מרכז לידה עצמאי

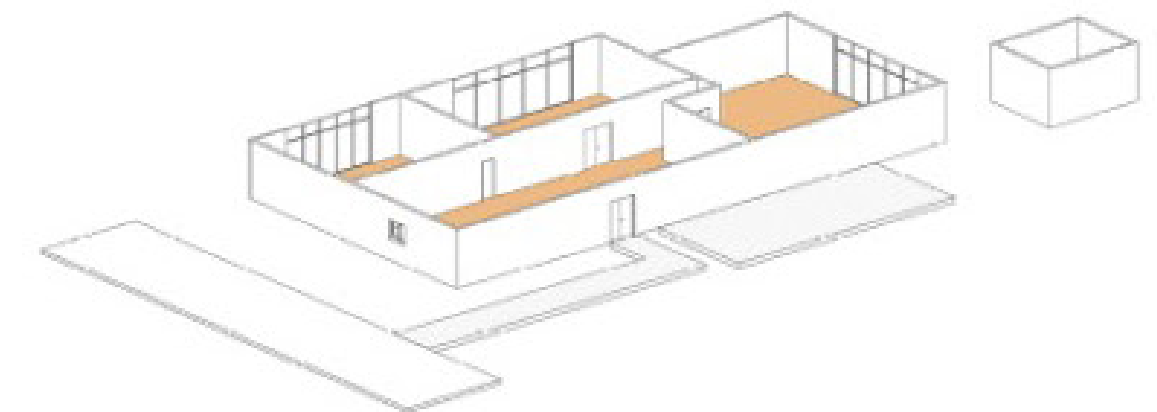
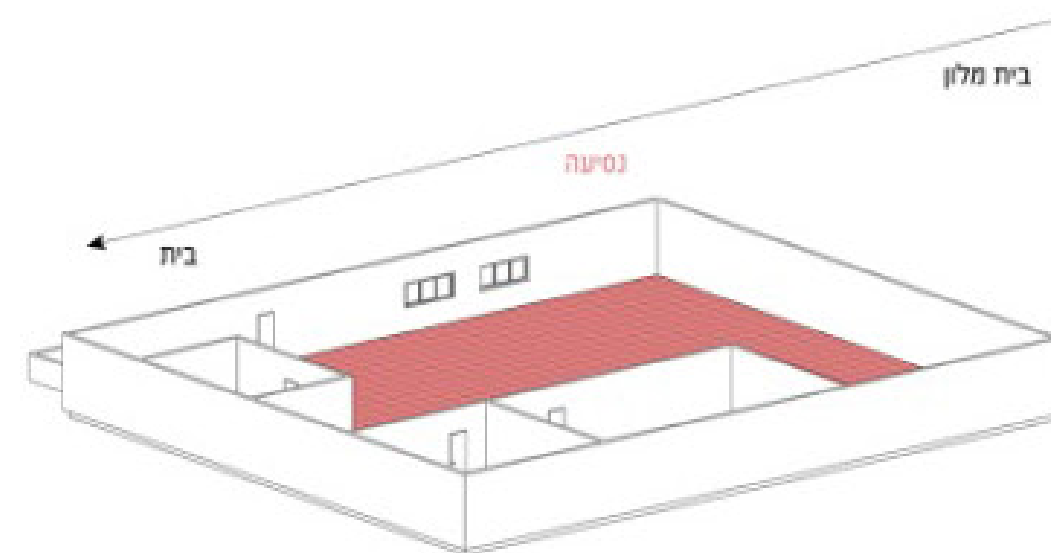
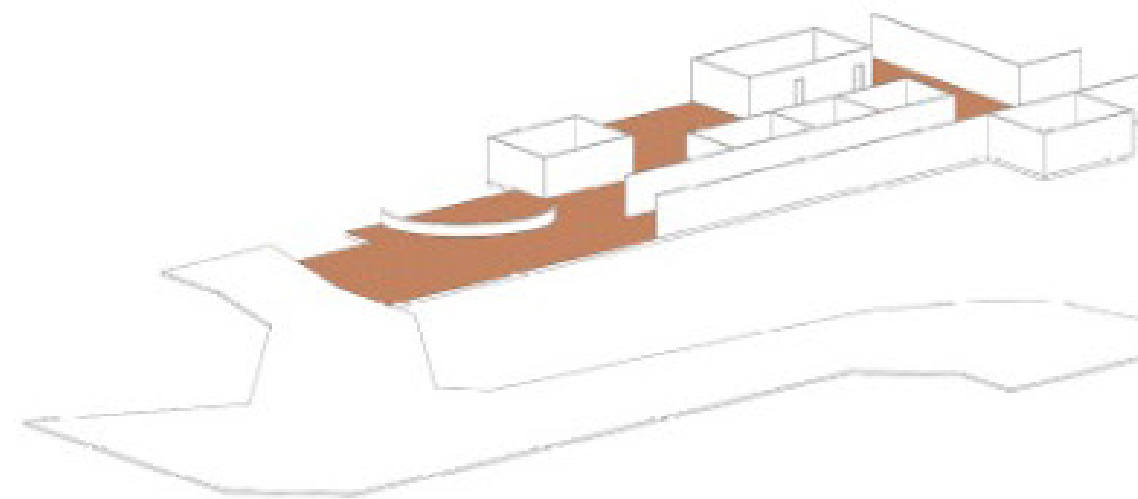
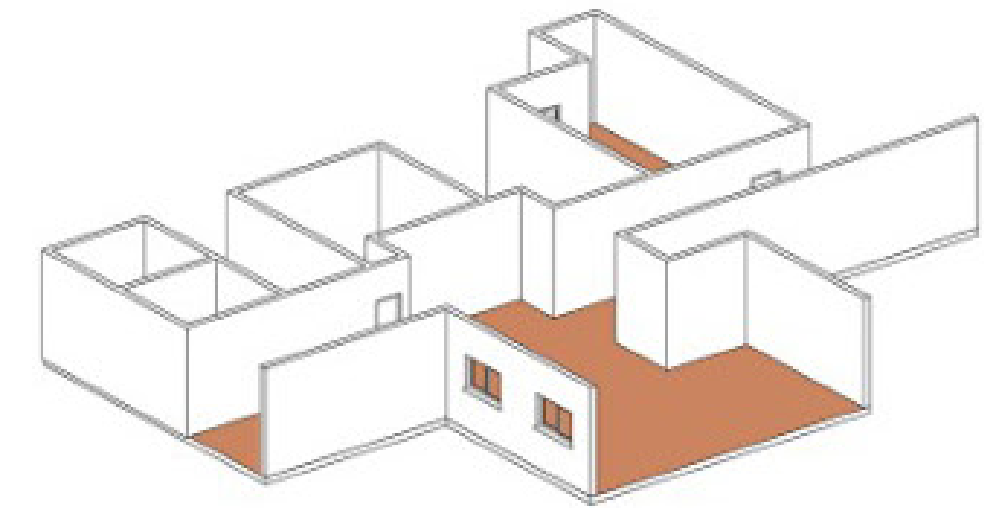
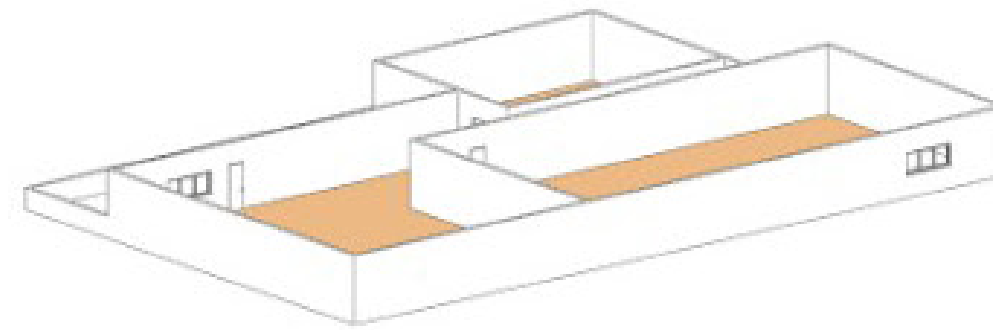
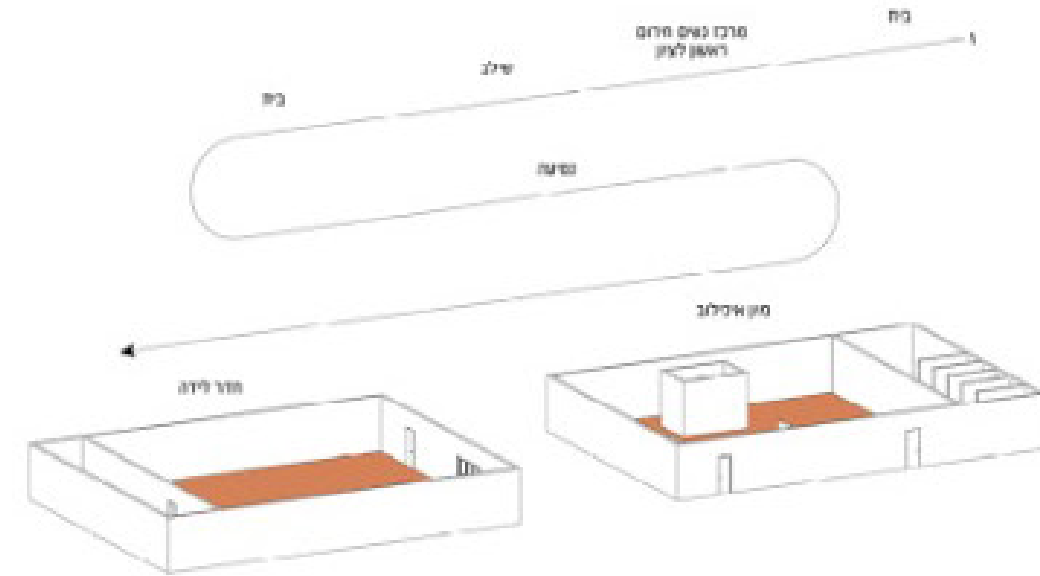
בית

מפות נשים

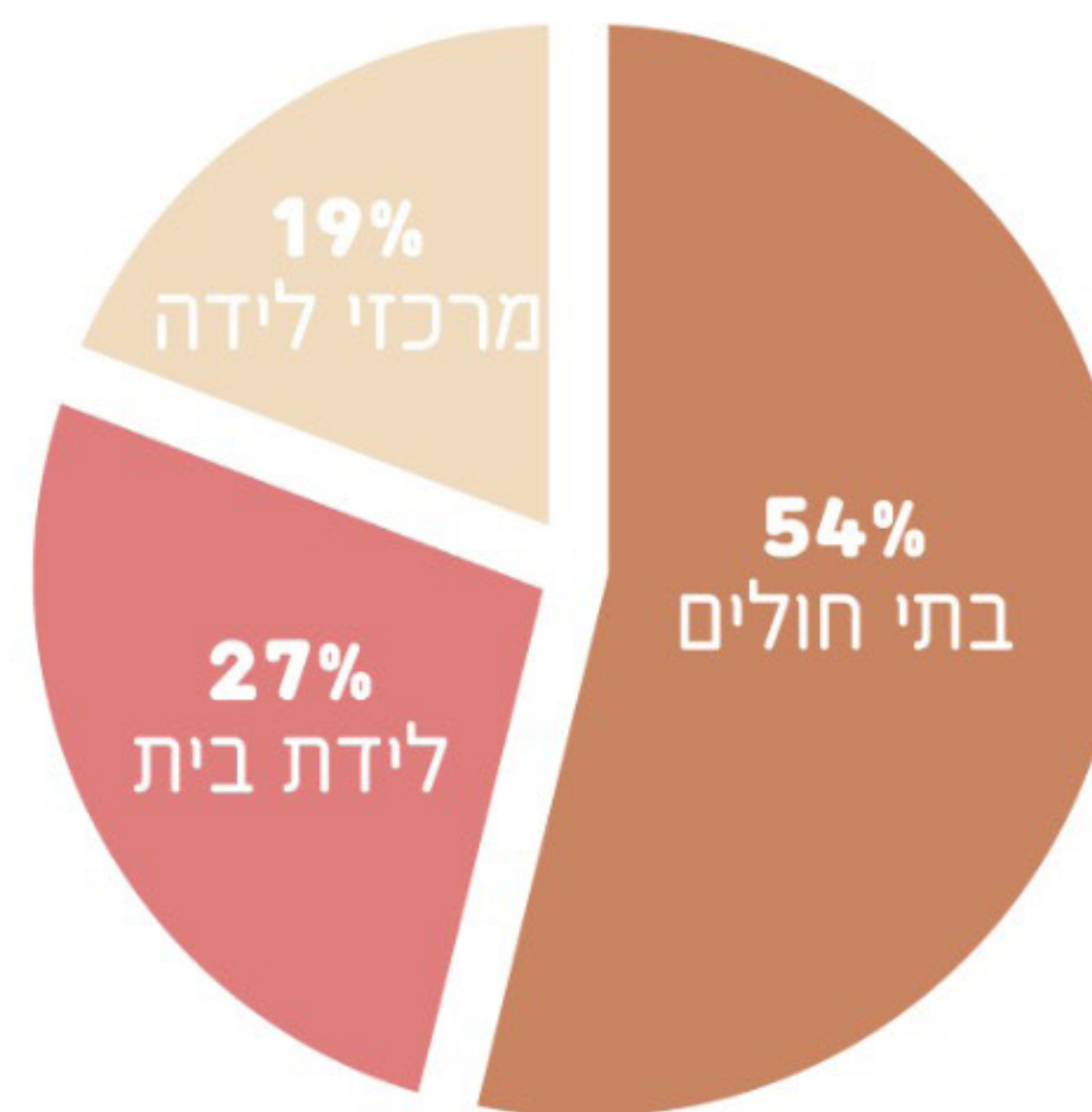
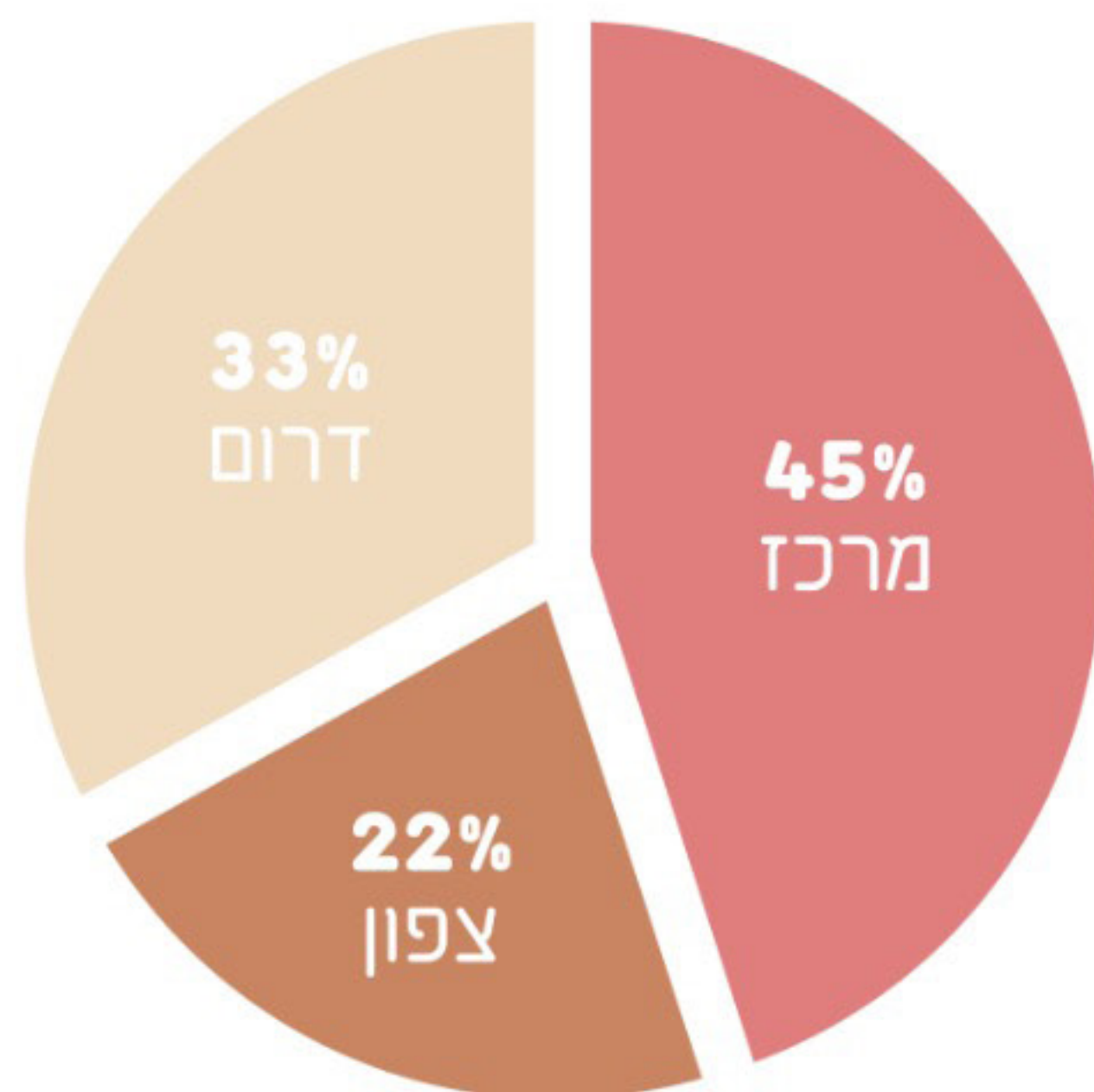

עיבוד ראיונות

ראיונות נשים

22 ראיונות

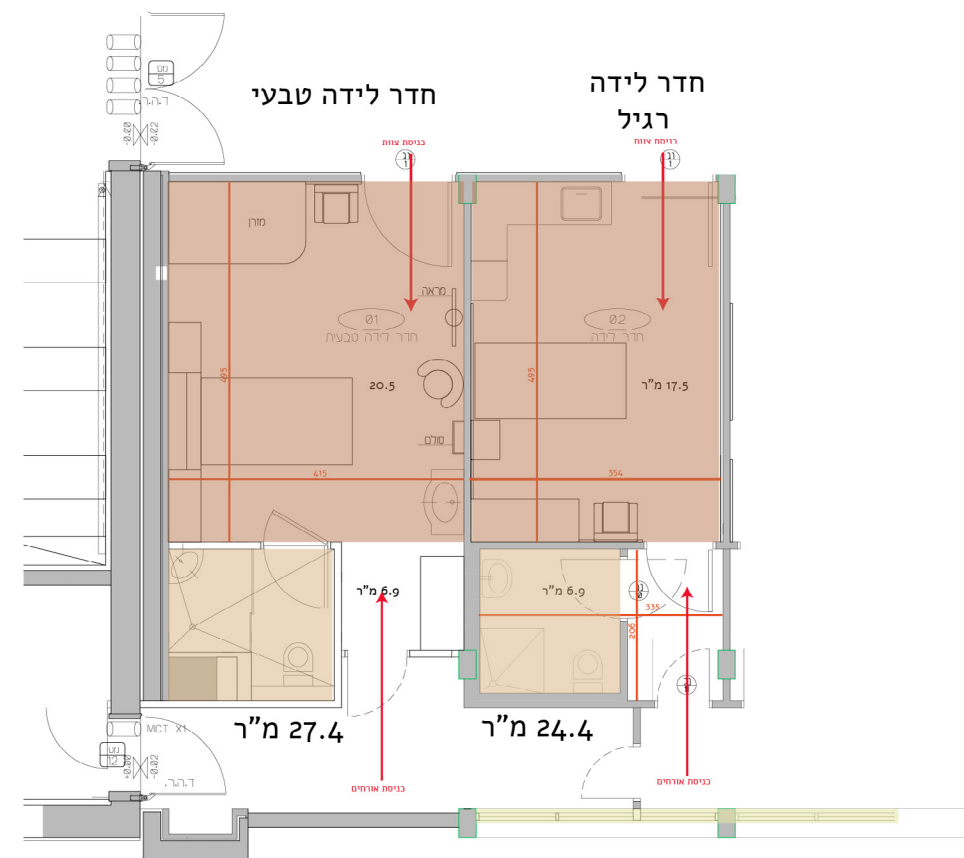

* דרך קבוצת הפייסבוק "לידה פעילה, לידה טבעית ולידת בית Natural Birth and Home Birth"

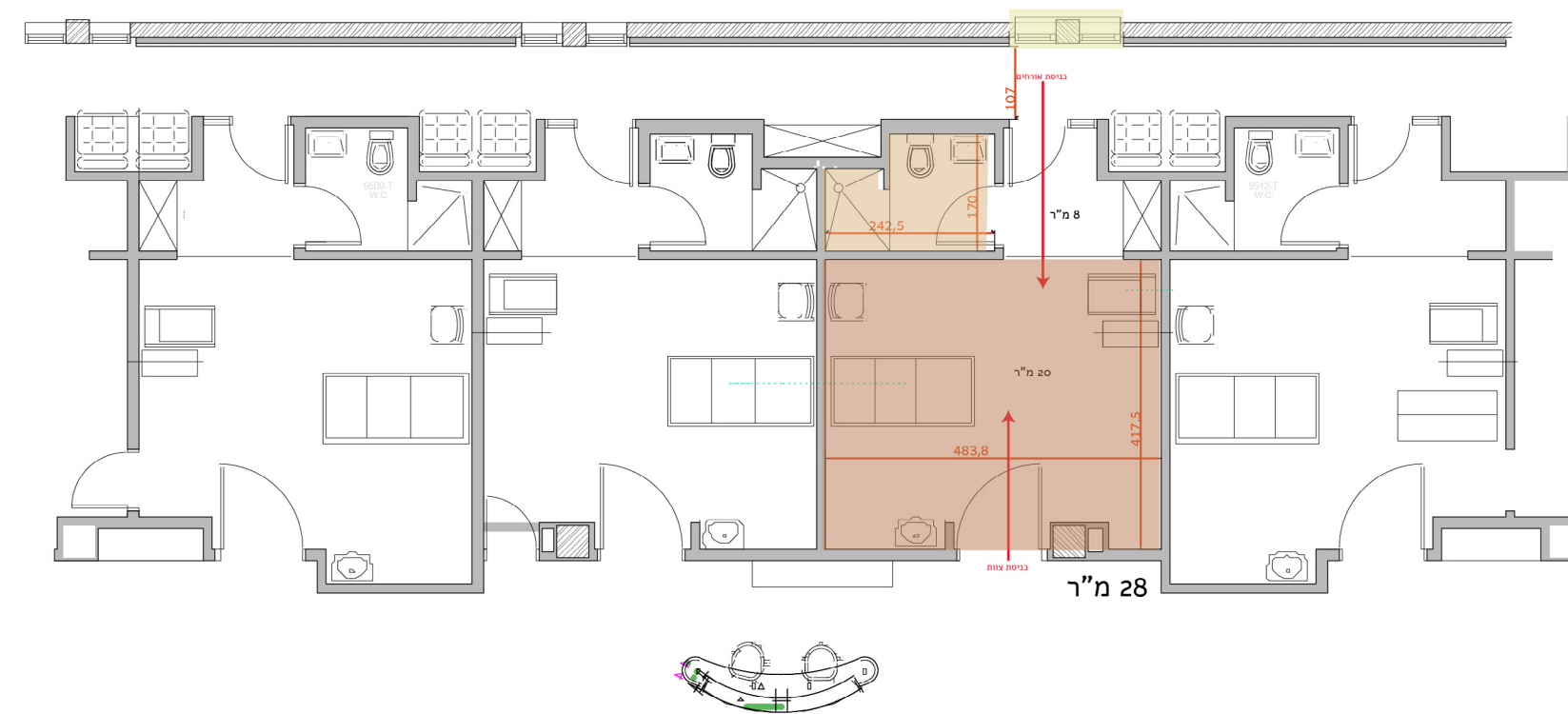
* נשים שנמצאות ברשתות החברתיות

* נשים מהמגזר הערבי - לא ראיינתי בכלל

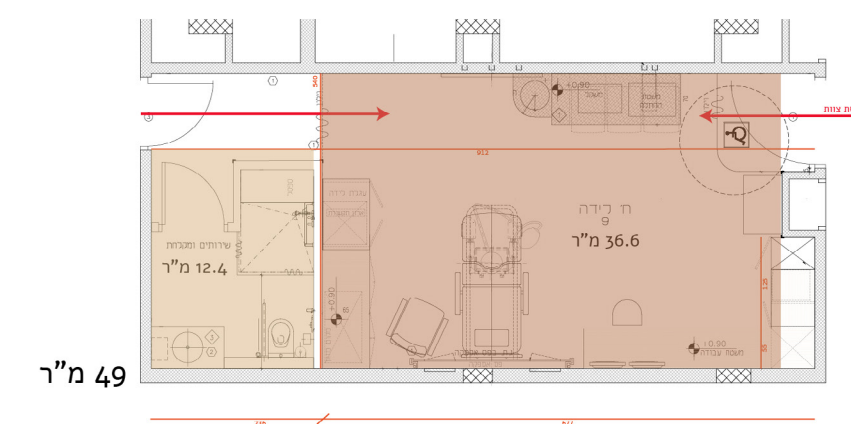
בתי חולים

ברזילי אשקלון

שערי צדק

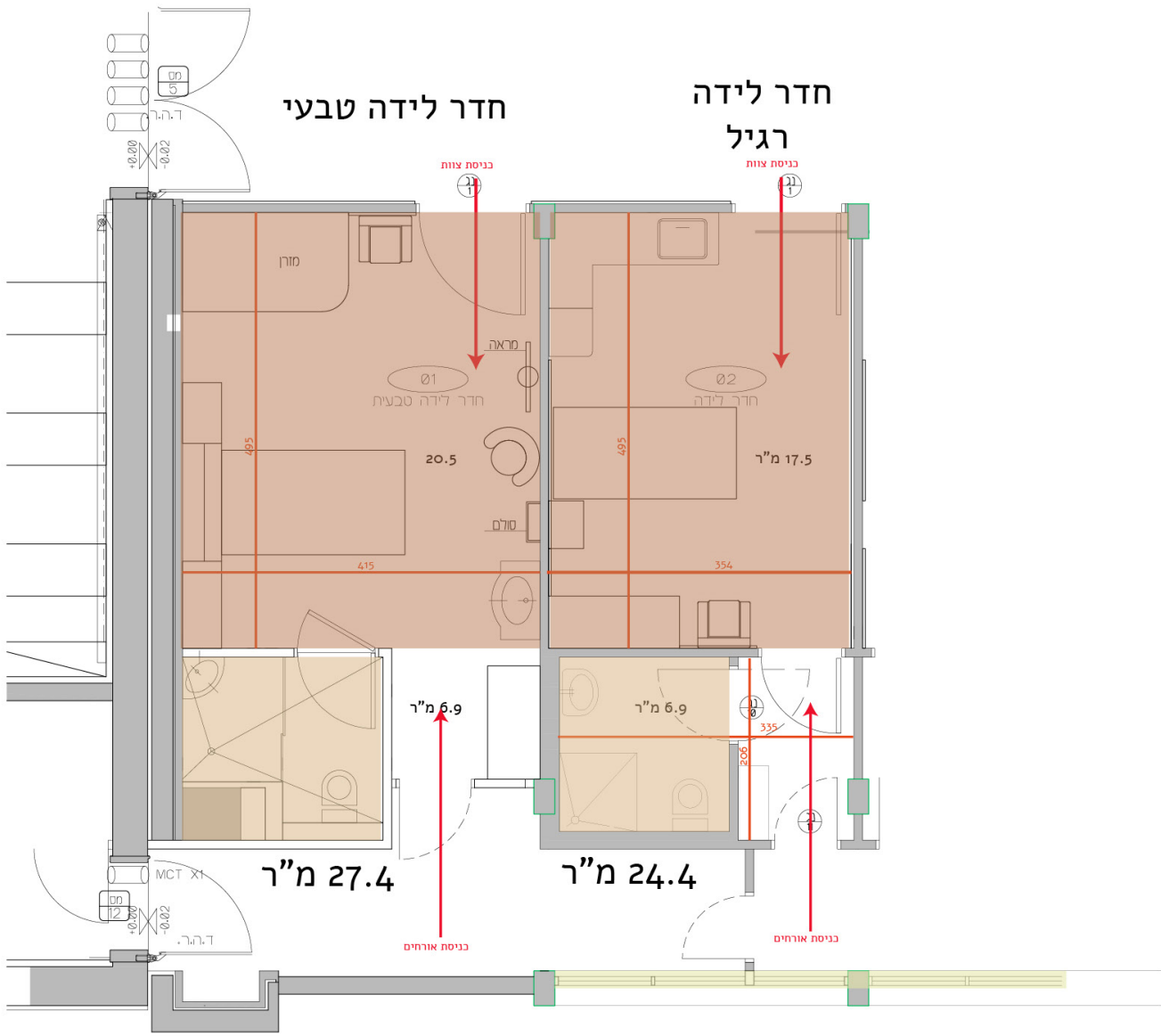

שיבא תל השומר

חדר לידה

שירותים ומקלחת

חדר לידה 'טבעי'

ברזילי אשקלון

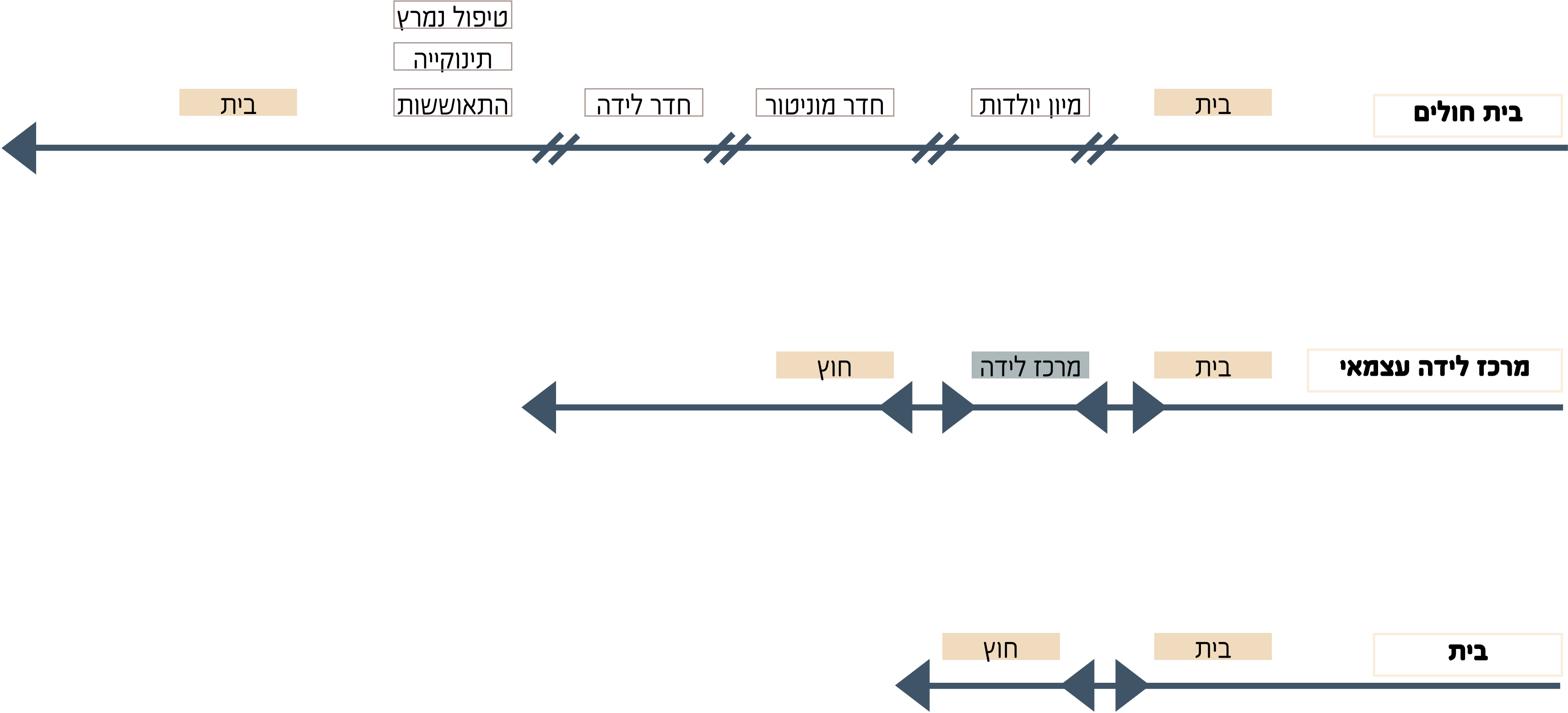
חדר לידה

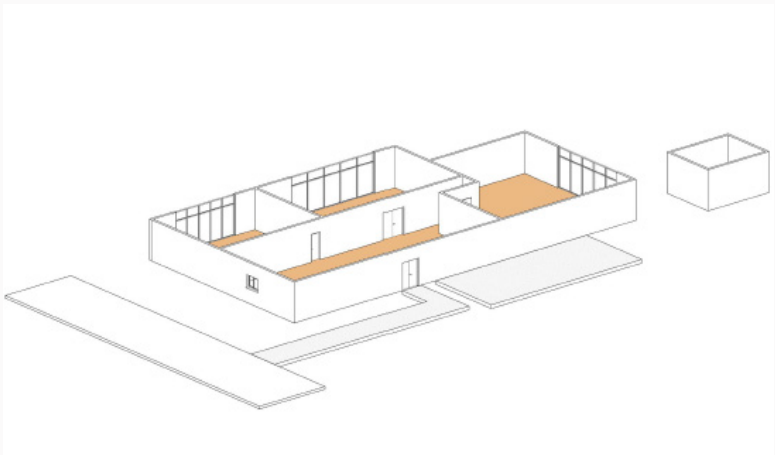
שירותים ומקלחת

זמנים ומעברים

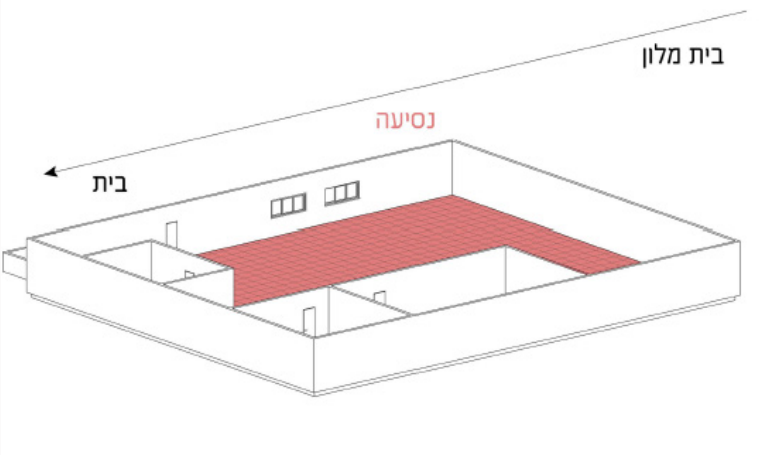
משפחה

"אני חושבת שהמקום הזה, יותר מזמין את הבן זוג להיות חלק. כשיש מיטה זוגית - אתם פה יחד. לעומת בית חולים, במקרה הטוב כורסא נפתחת וגם לא תמיד. זה ממש בסיסי, הזוגיות הוא בלתי נפרד מזה" (מתת דביר)

מרכז לידה עצמאי

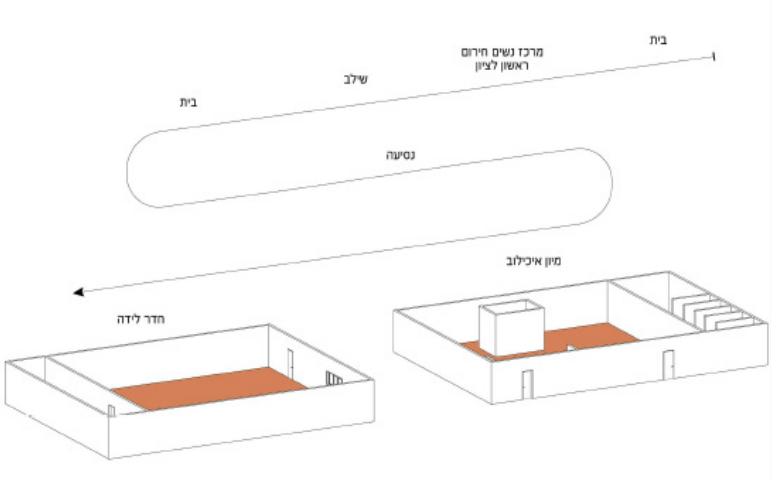
גמישות

"כן אהבתי שהבאתי את כל האפשרויות - מקלחת, בריכה, כדור, קרש. כל מיני אפשרויות ללדת. גם מיטה וגם מזרן על הרצפה. הגוף חיפש ומצא. יכול להיות שהלידה הבאה תהיה על המיטה או בבריכה.. לתת אפשרויות לגוף, ללכת עם הרגע, עם כל ציר לאן שהוא מביא." (רוני אוליבן)

בית

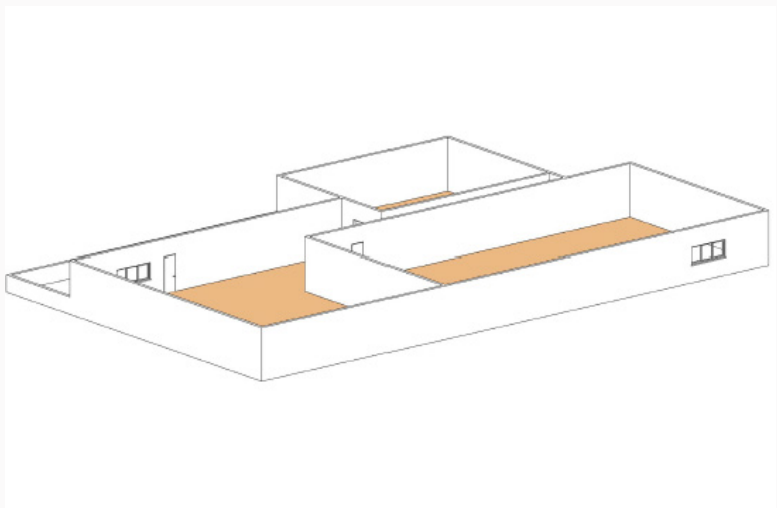
חוץ

"מעניין מבחינתי, הקשר עם האור, מה שקורה בחוץ. יש עולם מחוץ לחוויה האינטנטיבית שלי. כעוגן כזה. ספציפית ילדתי את שלושתם בבוקר. מהלילה אל הבוקר. השינוי אל האור, כן. משהו ששומר עלייך שאת רואה את האור מתחלף." (נעמי גינת)

בית

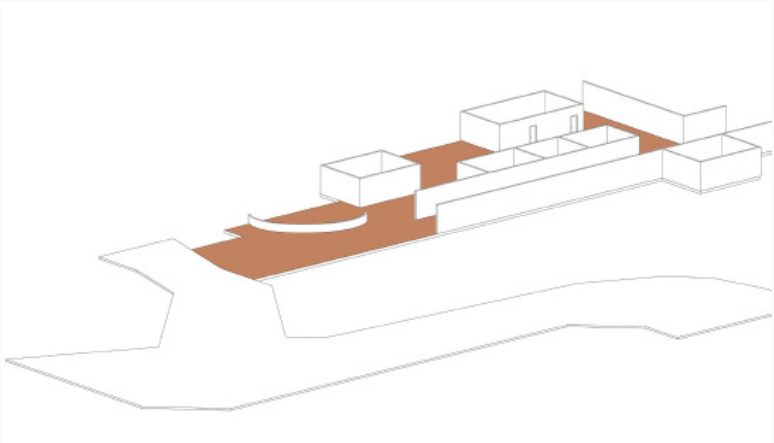
היכרות

"יש דברים שהם תומכים מרחבית. קודם כל שבאתי כל ההריון לאותו המקום, זה הפך להיות בית. חיקיתי שזה יהיה שם, לא מקום קר ומנוכר.." (נעמה חיימוב)

מרכז לידה עצמאי

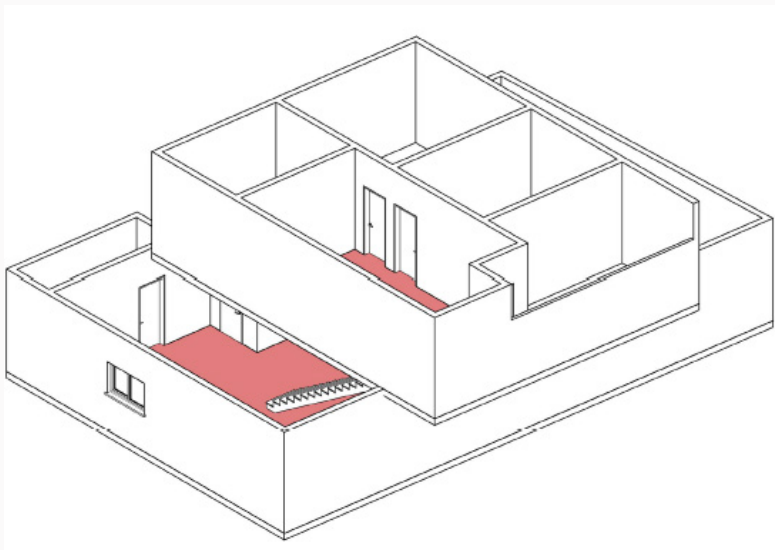
מעברים

"ללידה עצמה לא הצלחתי להגיע בכלל לחדר לידה. הם היו מלאים, לא התפנה חדר לידה. ילדתי בחדר מוניטור, חדר קטן, את מגיעה למיון יולדות, את נכנסת לעשות מוניטור" (תם שמרת)

בית חולים

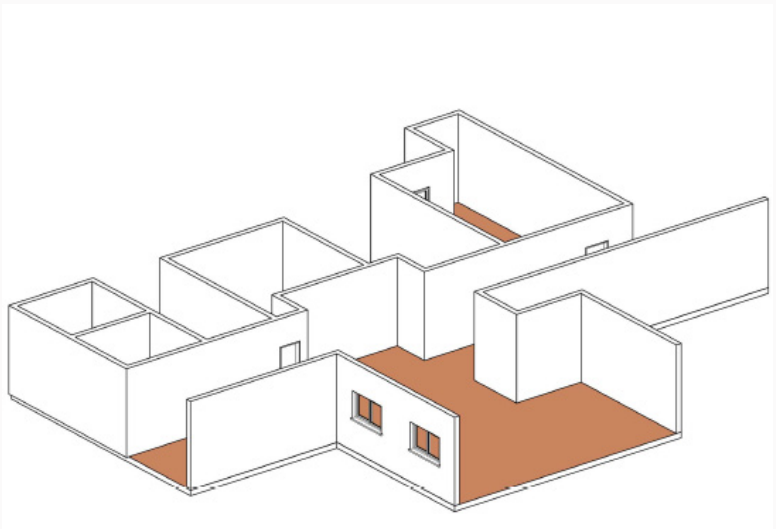
פרטיות

"יכלתי להיות בשליטה. באור, ברעש.. זה מה שעזר לי לשחרר. הרגשתי הכי בנוח לצרוח את נשמתי. מזל שאמרתי לשכנים, כל החלונות היו פתוחים" (טלי ניצן)

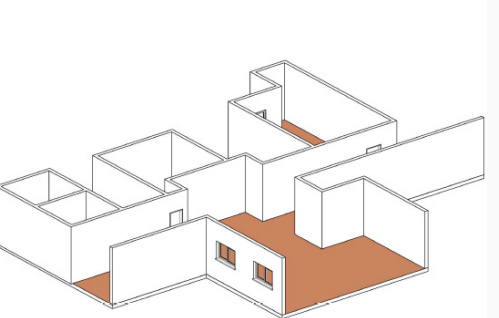
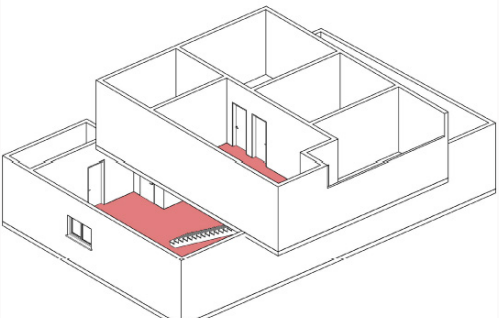
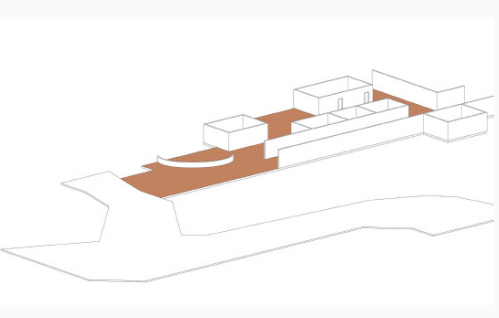
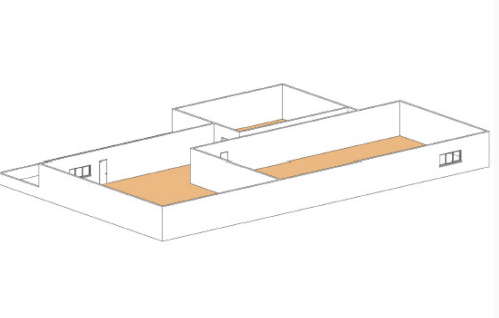
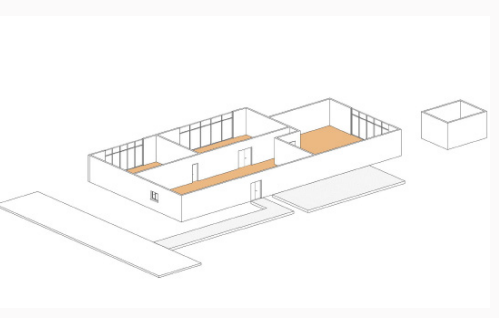
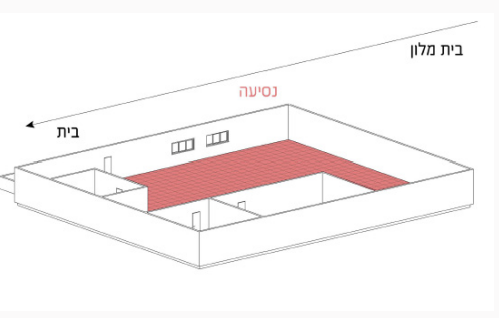
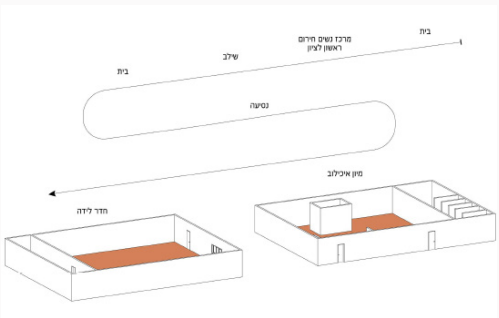
בית

מים

" רציתי לידת מים, הבאתי בריכה והכל, כל חדרי הלידה היו תפוסים. כשהייתי בצירי לחץ, התפנה חדר 6, אבל אמרתי לה כפרה אני יולדת פה. הבריכה נשארה ללא מעש." (אולגה מנדלבלט)

בית חולים

חוץ

גמישות

משפחה

היכרות

מעברים

פרטיות

מים

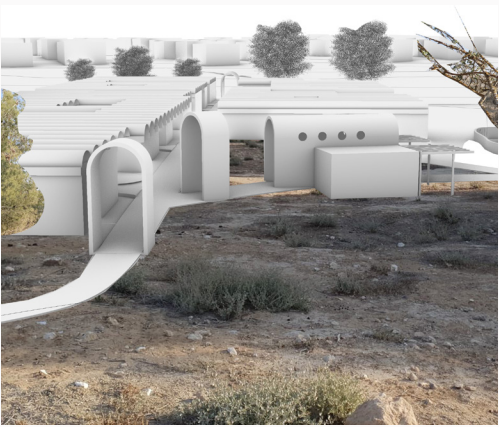
חוץ

גמישות

משפחה

היכרות

מעברים

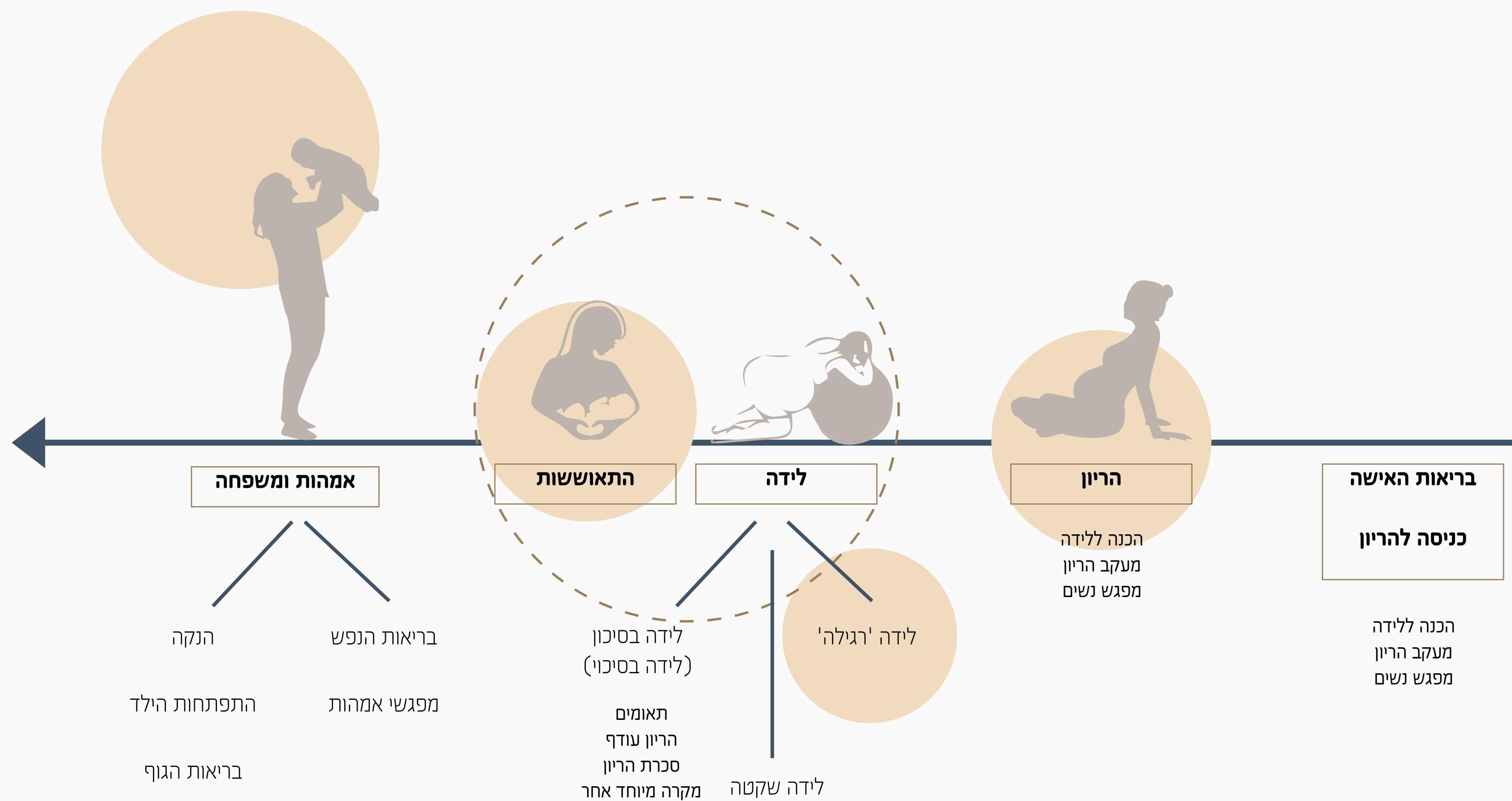

פרטיות

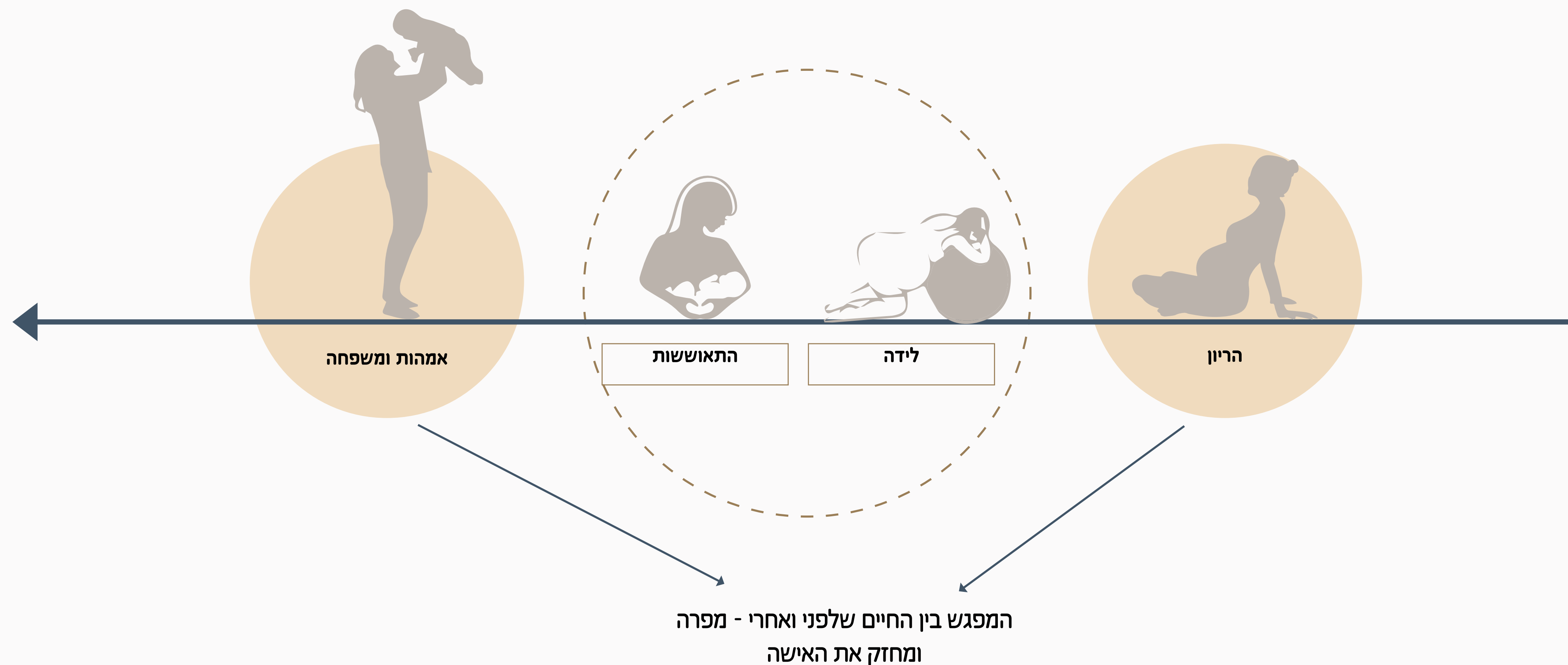

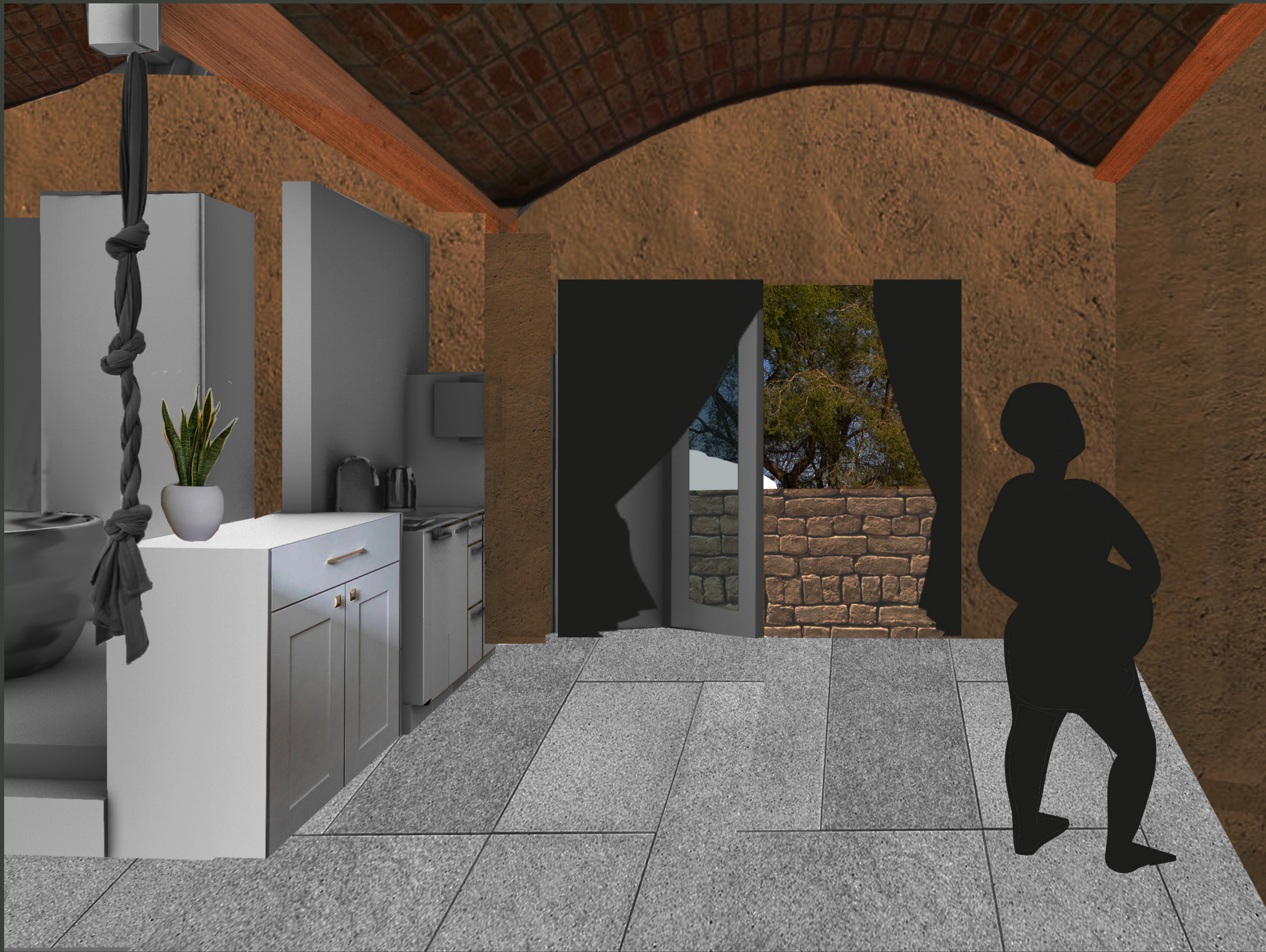
מים

ציר הריון-לידה-אחרי

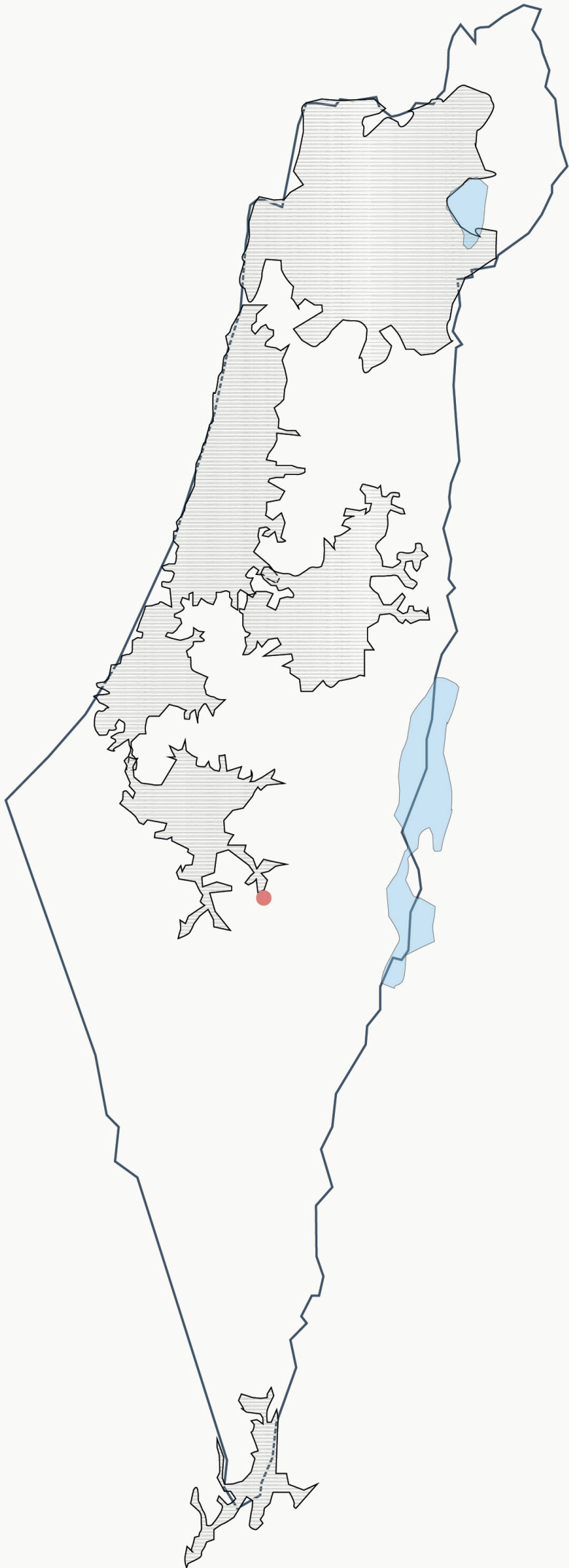

ציר הריון-לידה-אחרי

30 דקות מבית חולים

איזורים בהם חדר לידה במרחק
30 דקות נסיעה

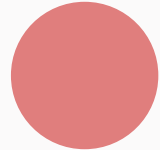
התמקמות - ירוחם

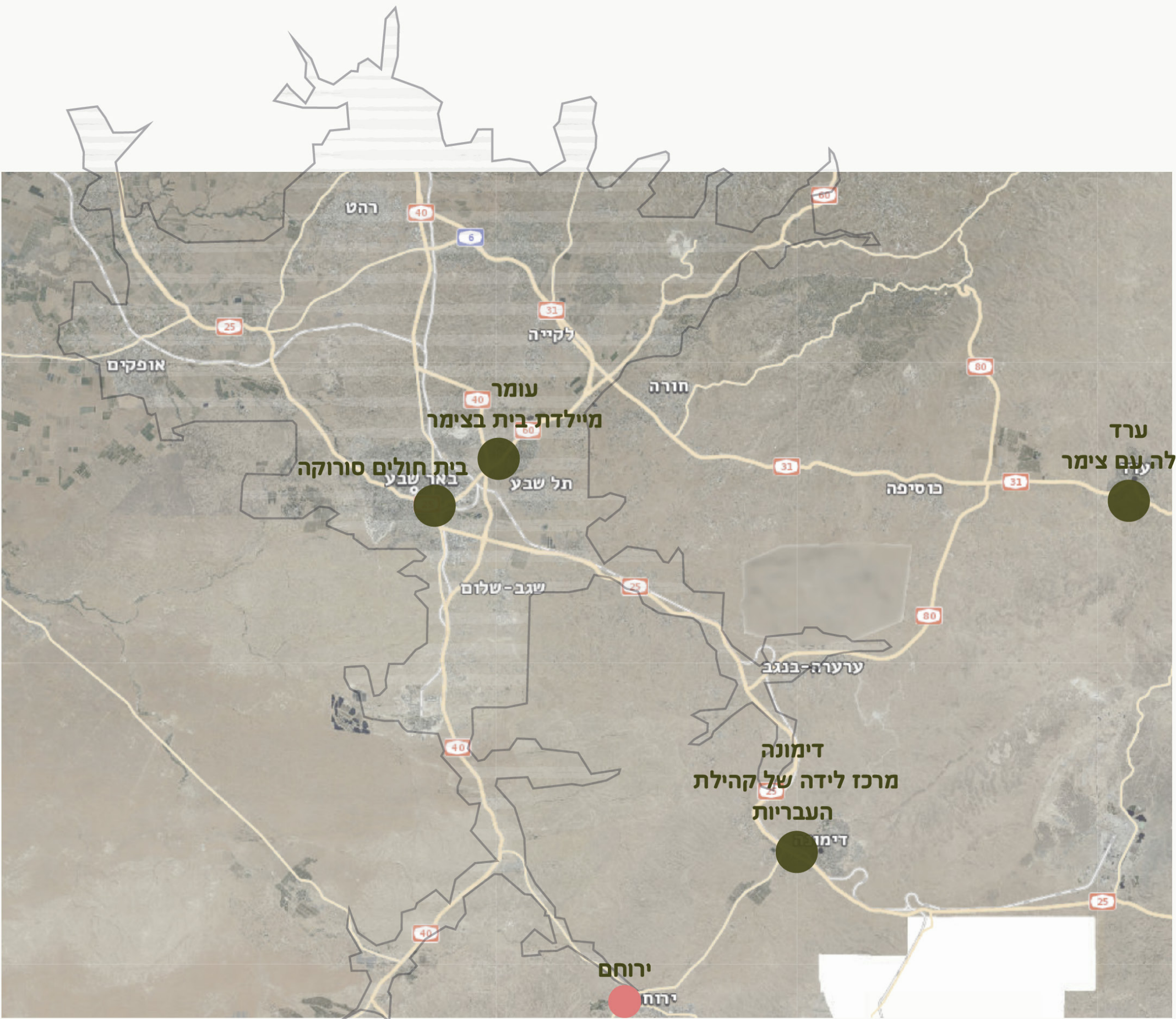
איזורים בהם חדר לידה במרחק
30 דקות נסיעה

התמקמות - ירוחם

מרחב הדרום

איזורים בהם חדר לידה במרחק
30 דקות נסיעה

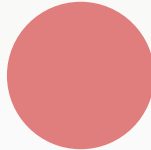
התמקמות - ירוחם

טלי אביטל חגג
מקימת קהילה 'משנות מציאות - לידות בית בדרום'

"בפועל הכל פיראטי"

התמקמות - ירוחם

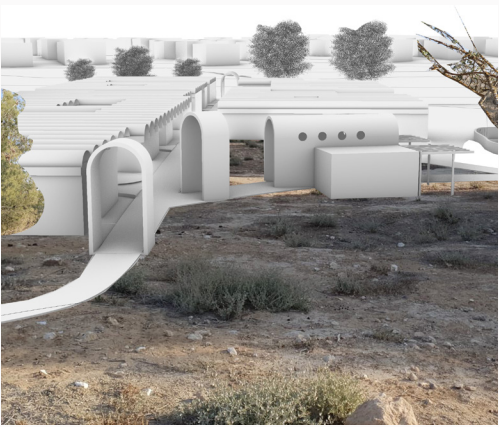
חוץ

גמישות

משפחה

היכרות

מעברים

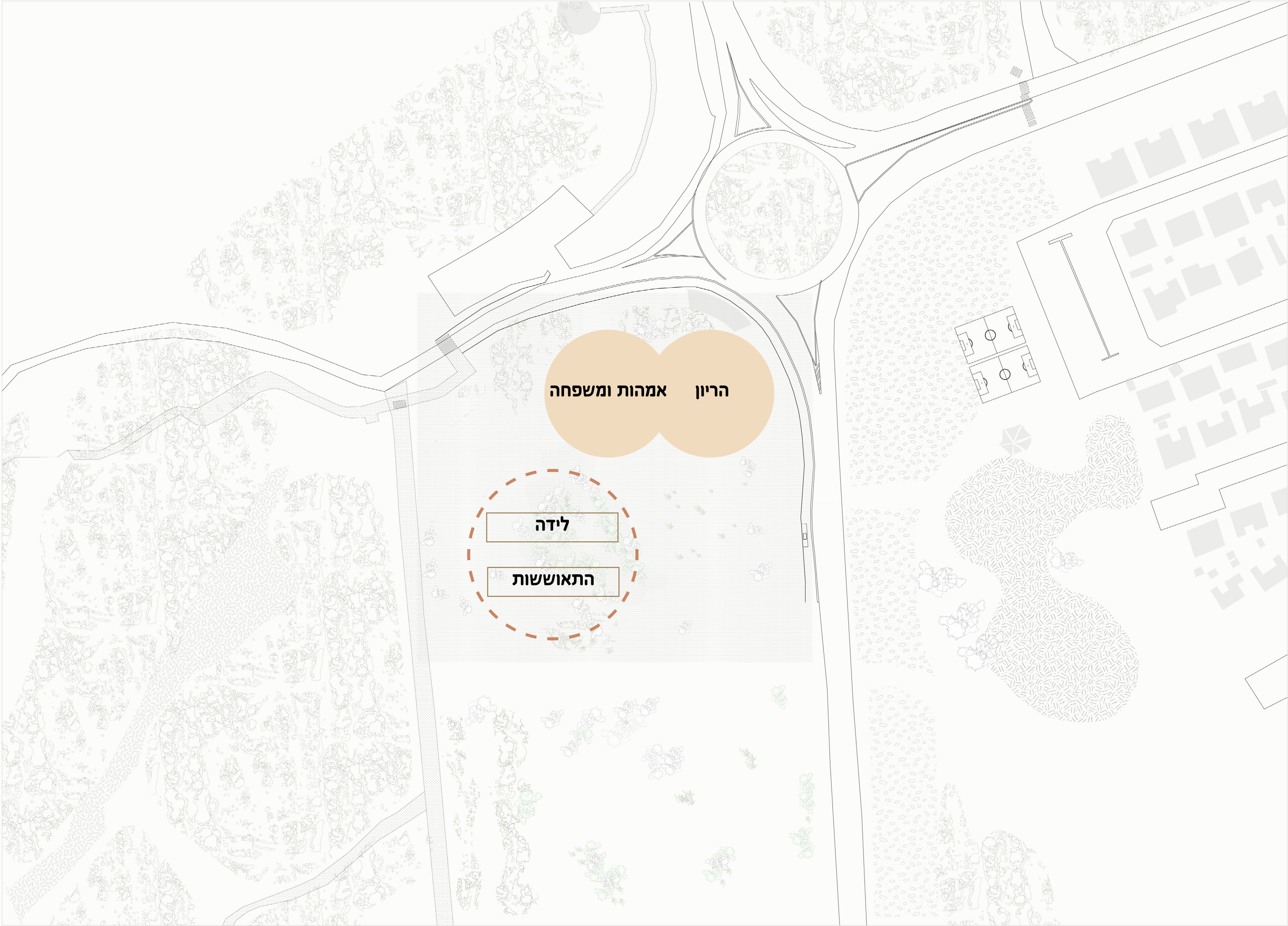

פרטיות

מים

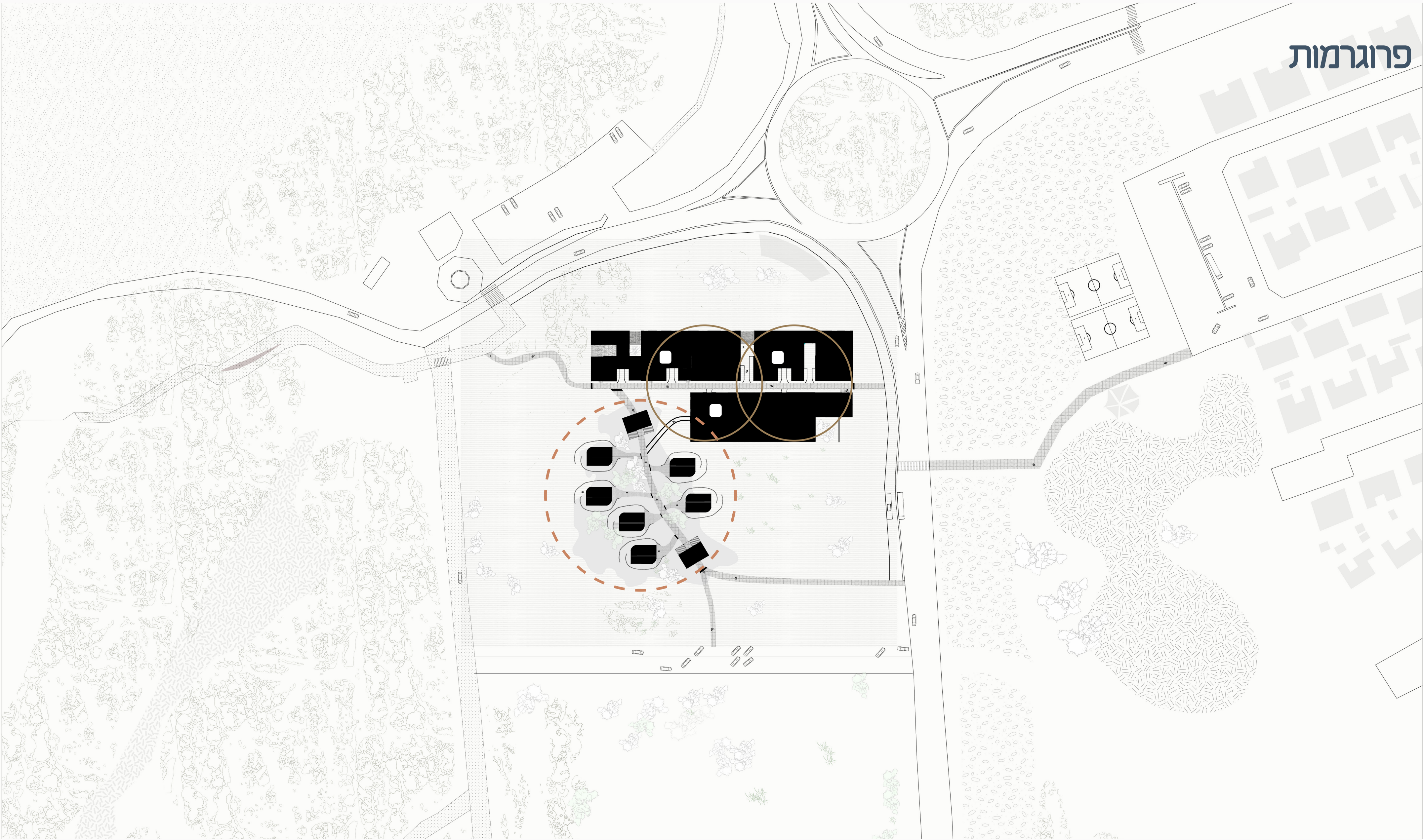

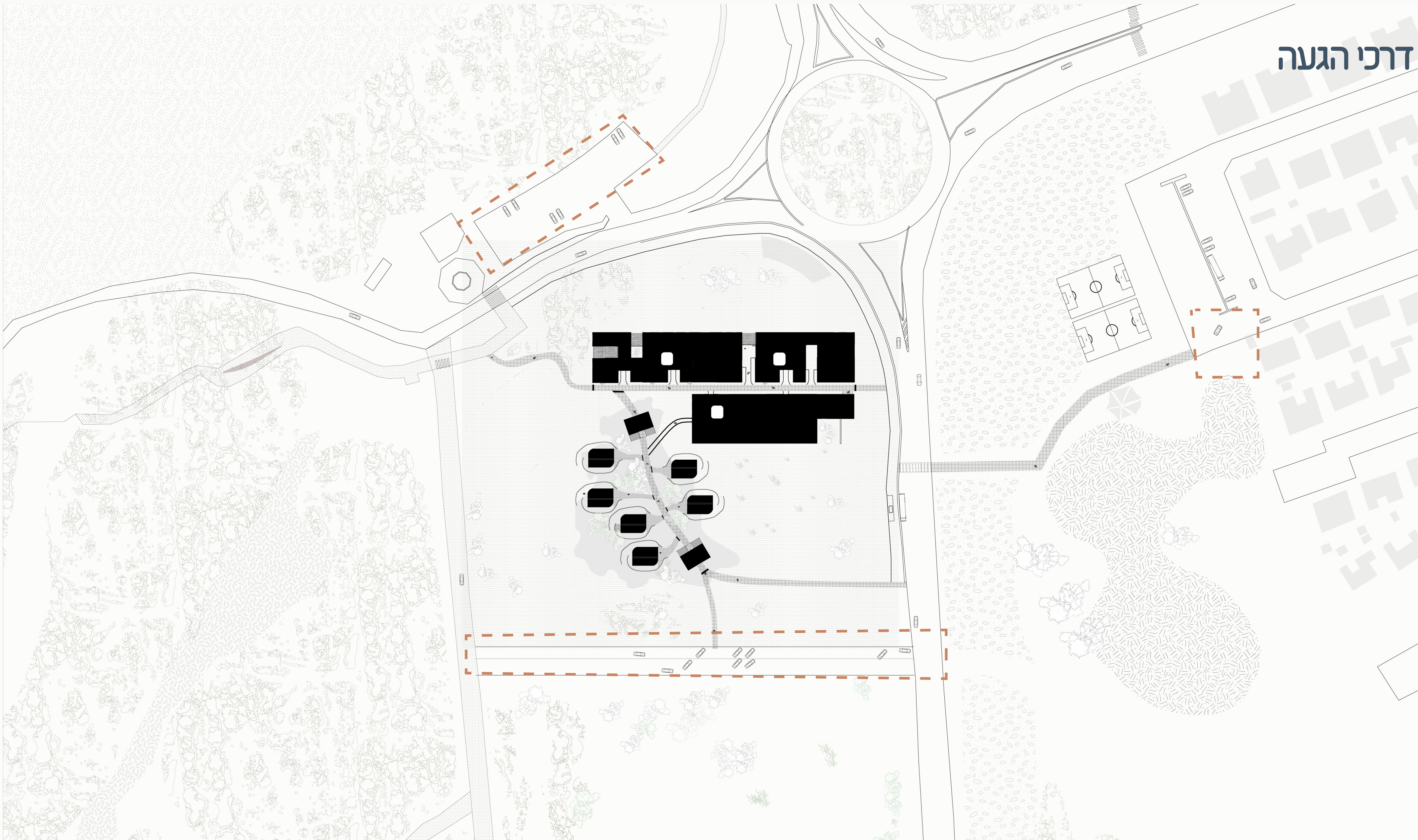
הריון אמהות ומשפחה

לידה

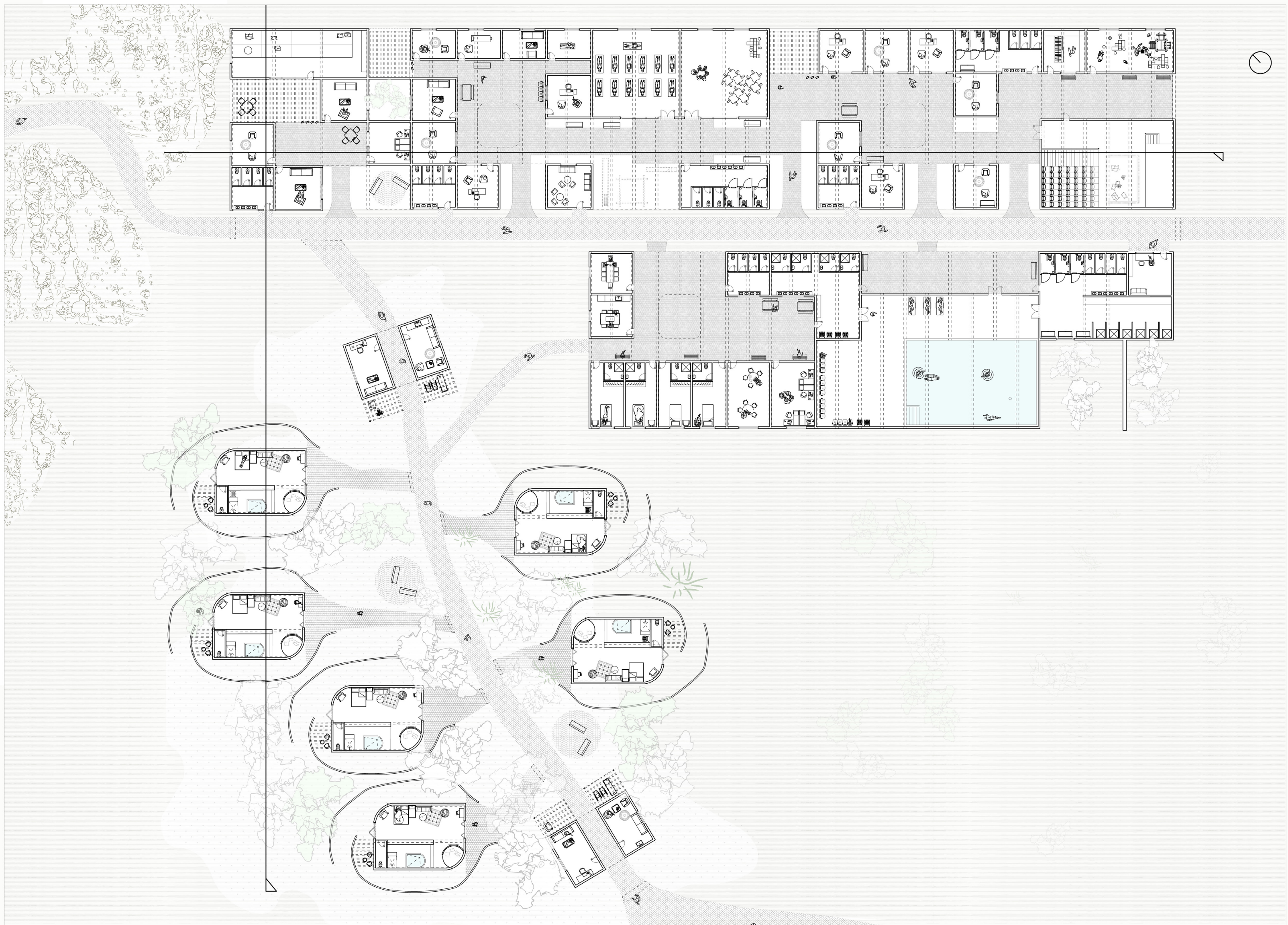
התאוששות

דרכי הגעה

משחקייה

גמ"ח ציוד

חלל כנסים

בריכה טיפולית

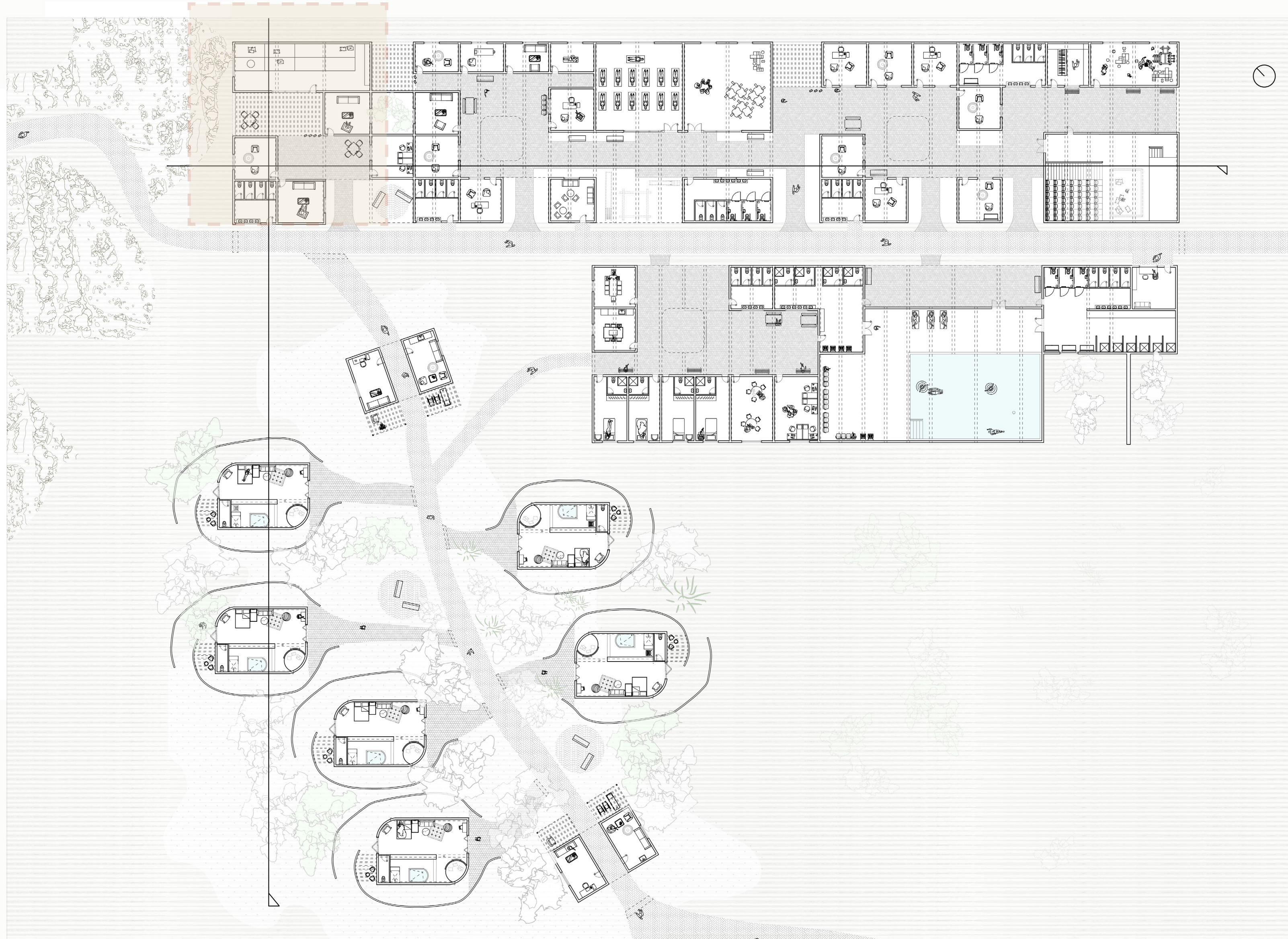
טיפול בגיל הרך וטיפת חלב

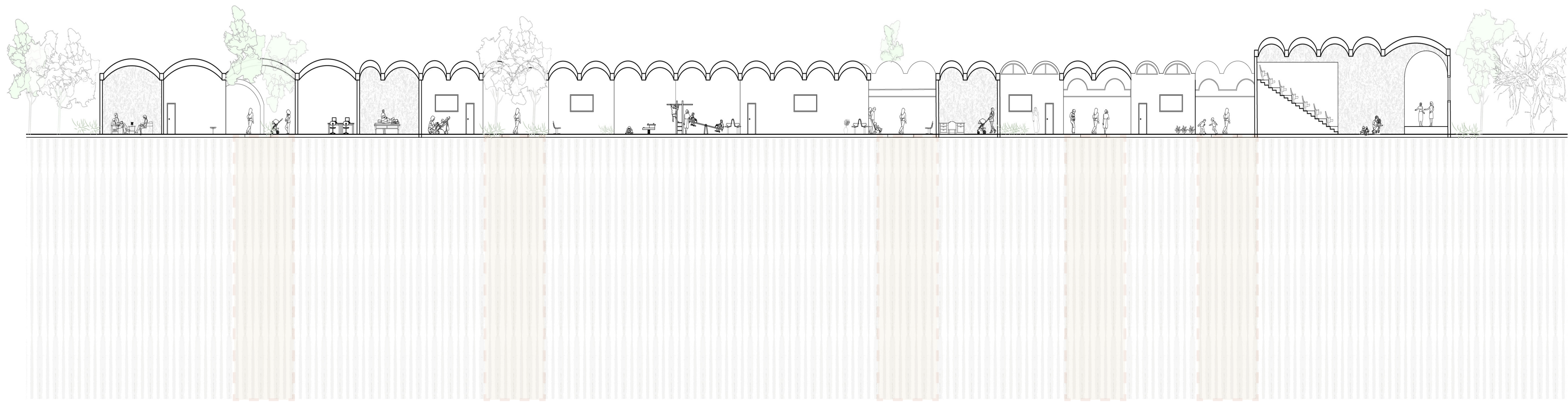
חללים ורסטיליים

חלי טיפול אישיים

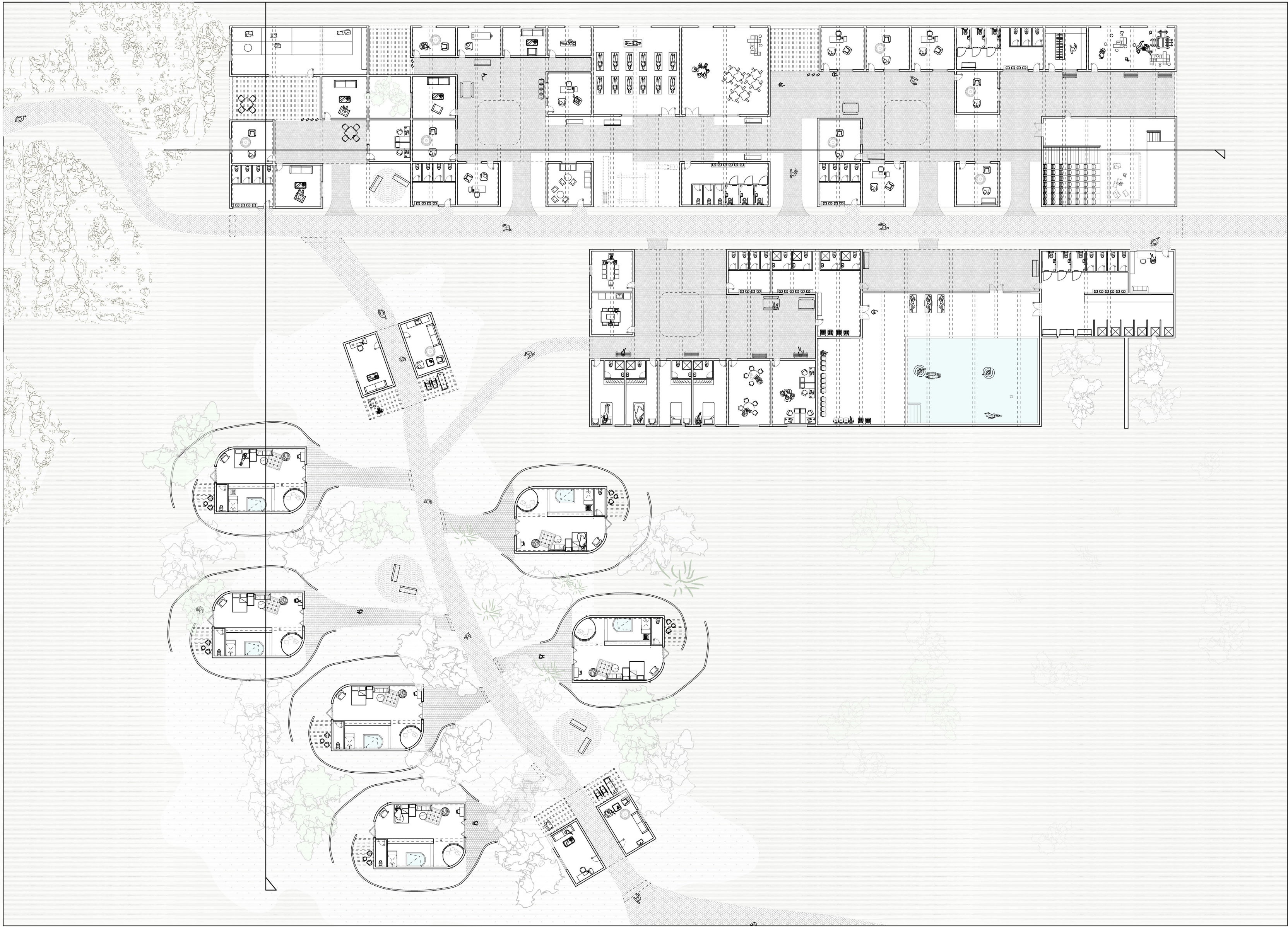
מרכז בריאות הנפש

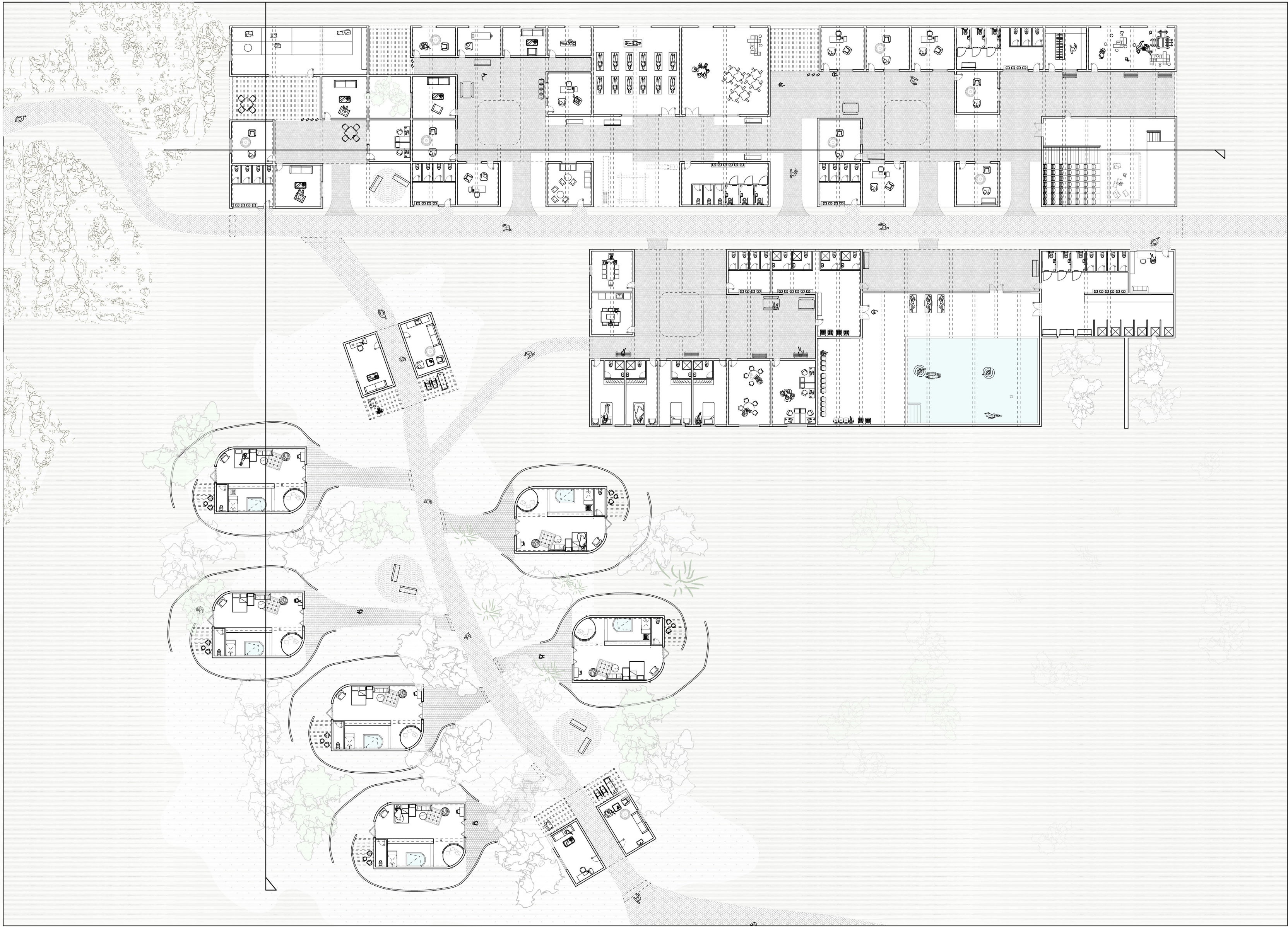

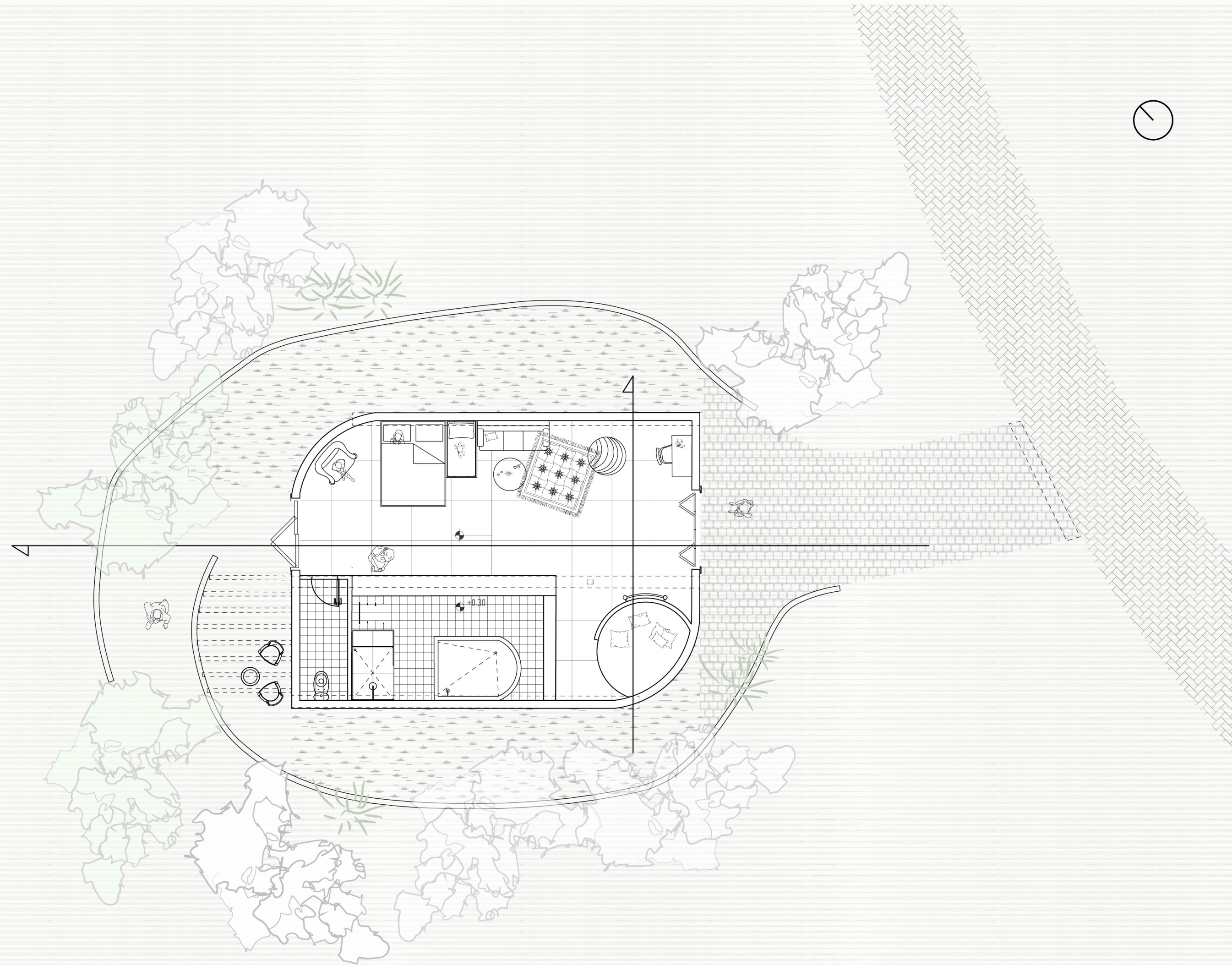

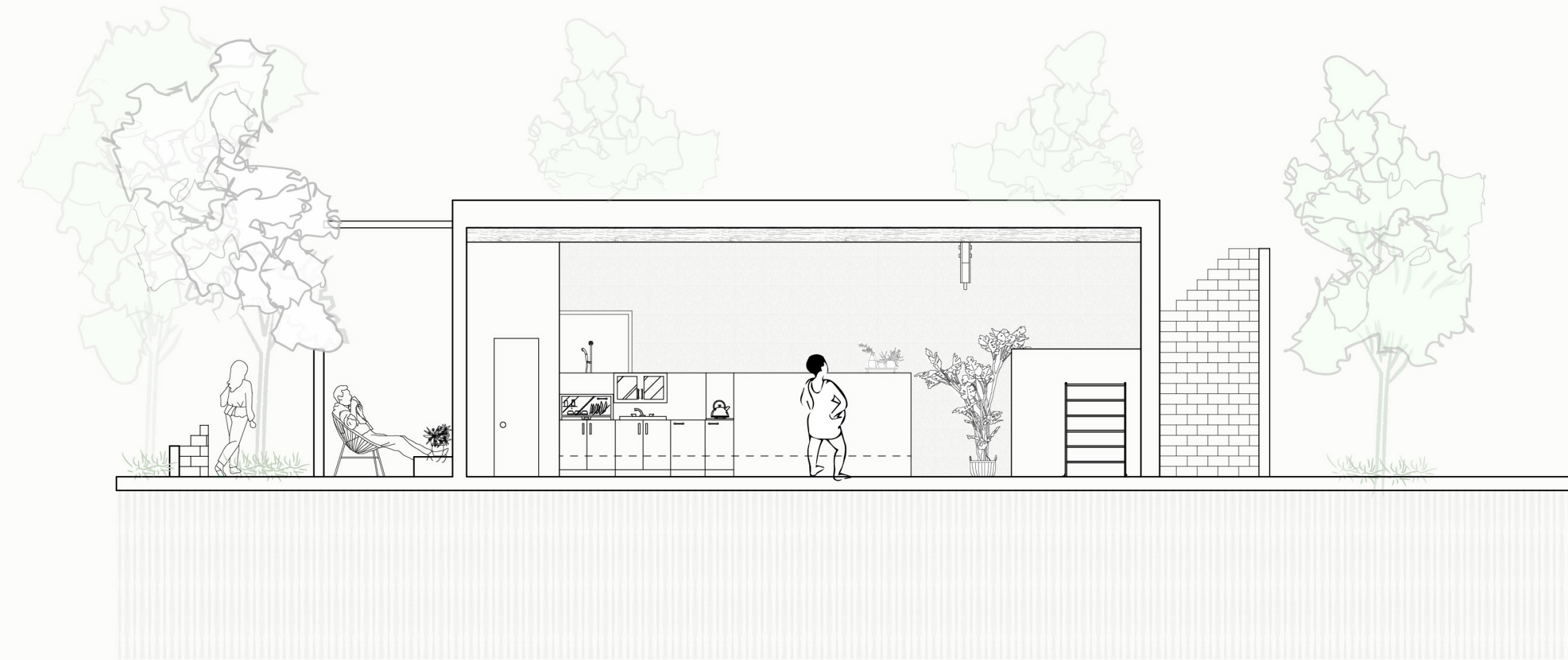
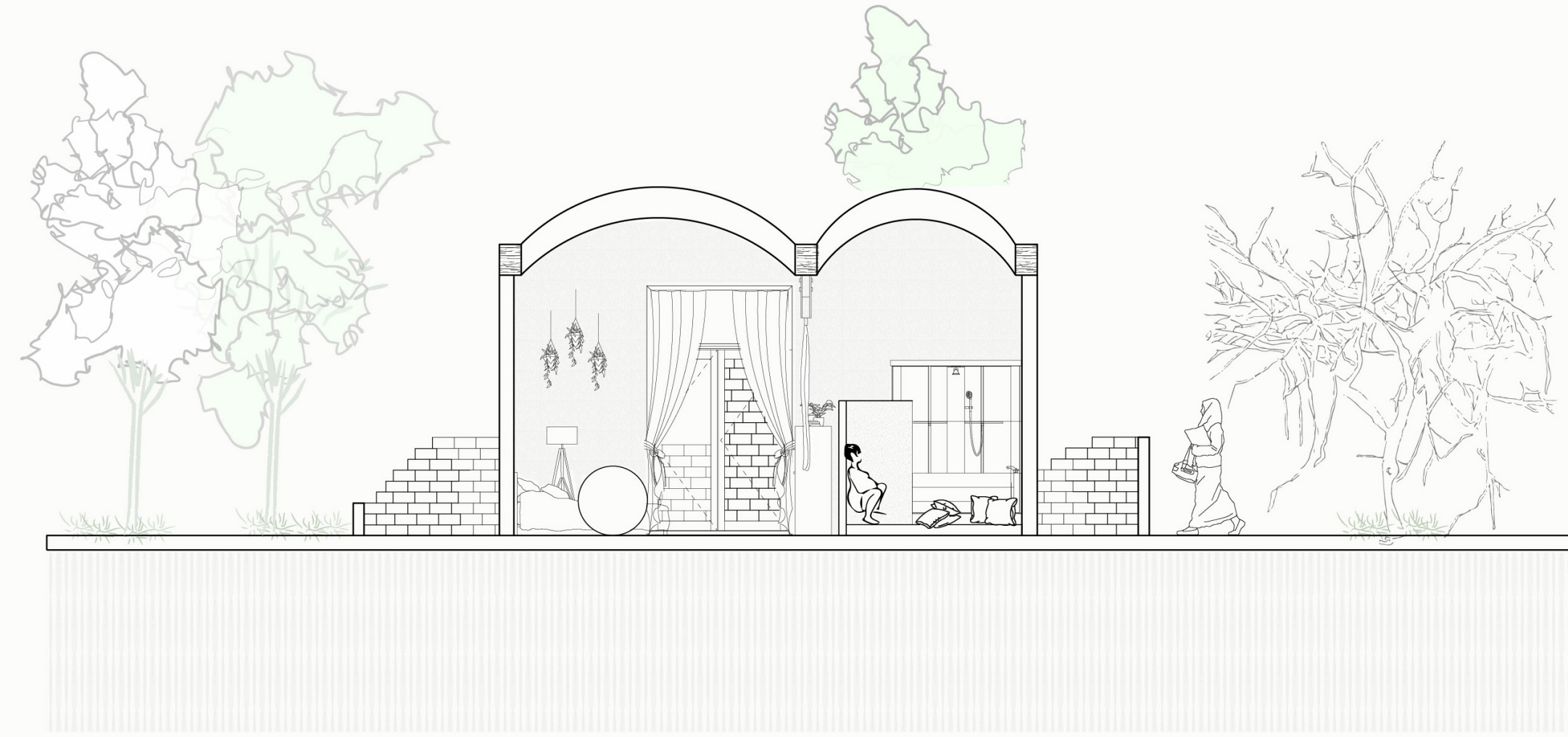

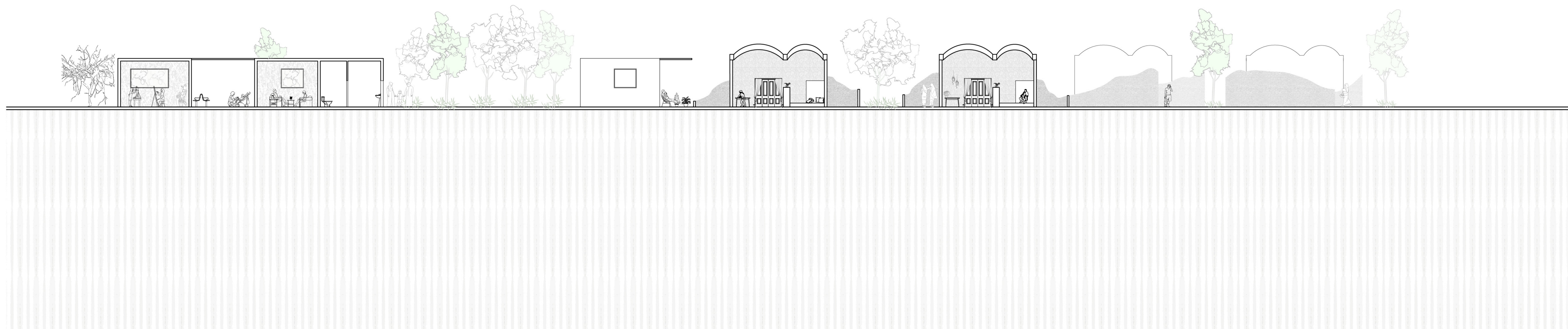

תודה

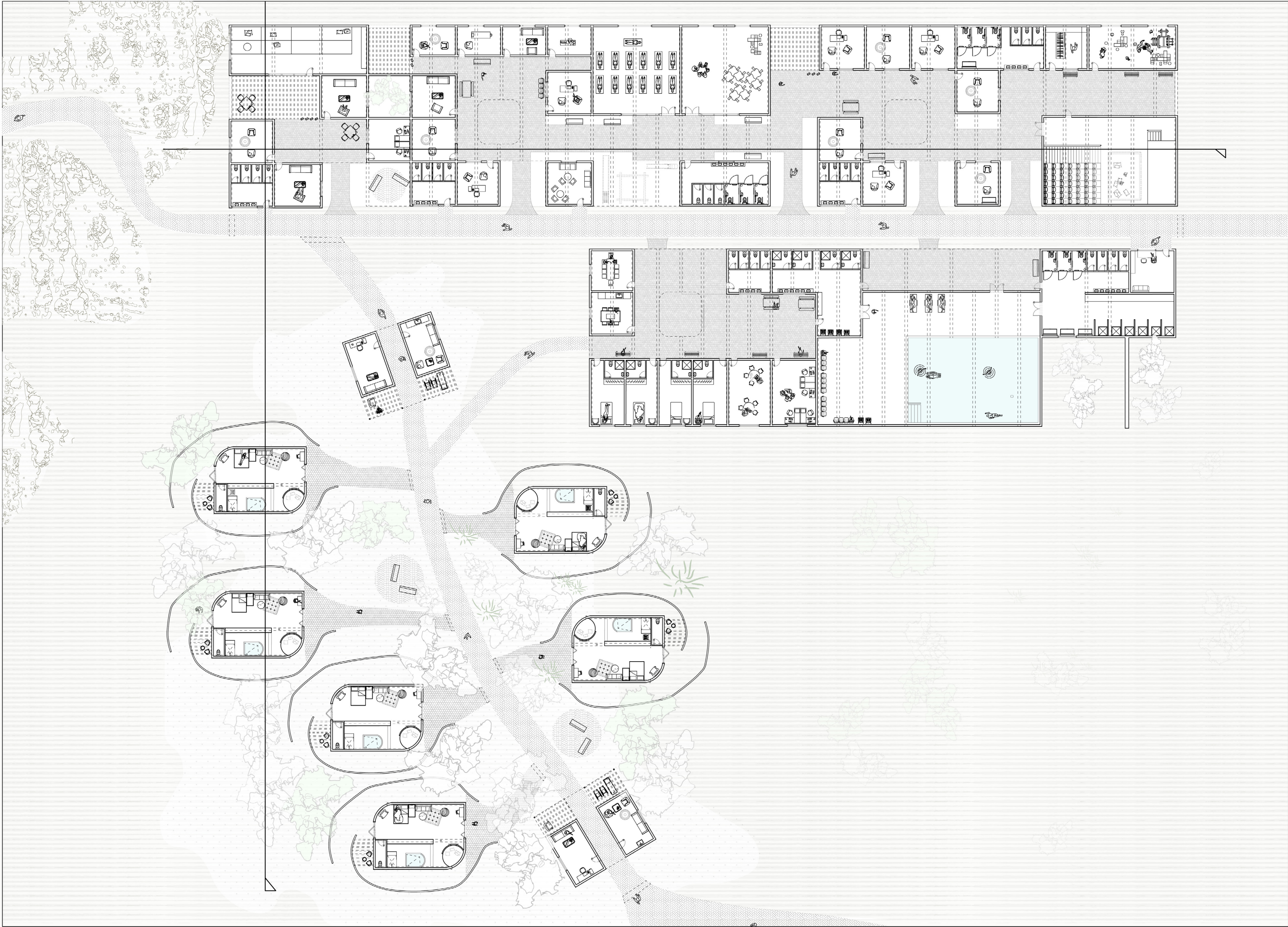
שנזכה לבחור.

תודה

שנזכה לבחור.

מפל התערבויות

אפס הפרדה

- פיטוצין
- בלון
- פרופס
- סטריפינג
- חתך חיץ
- מלקחיים
- אפידורל
- ואקום
- קיסרי

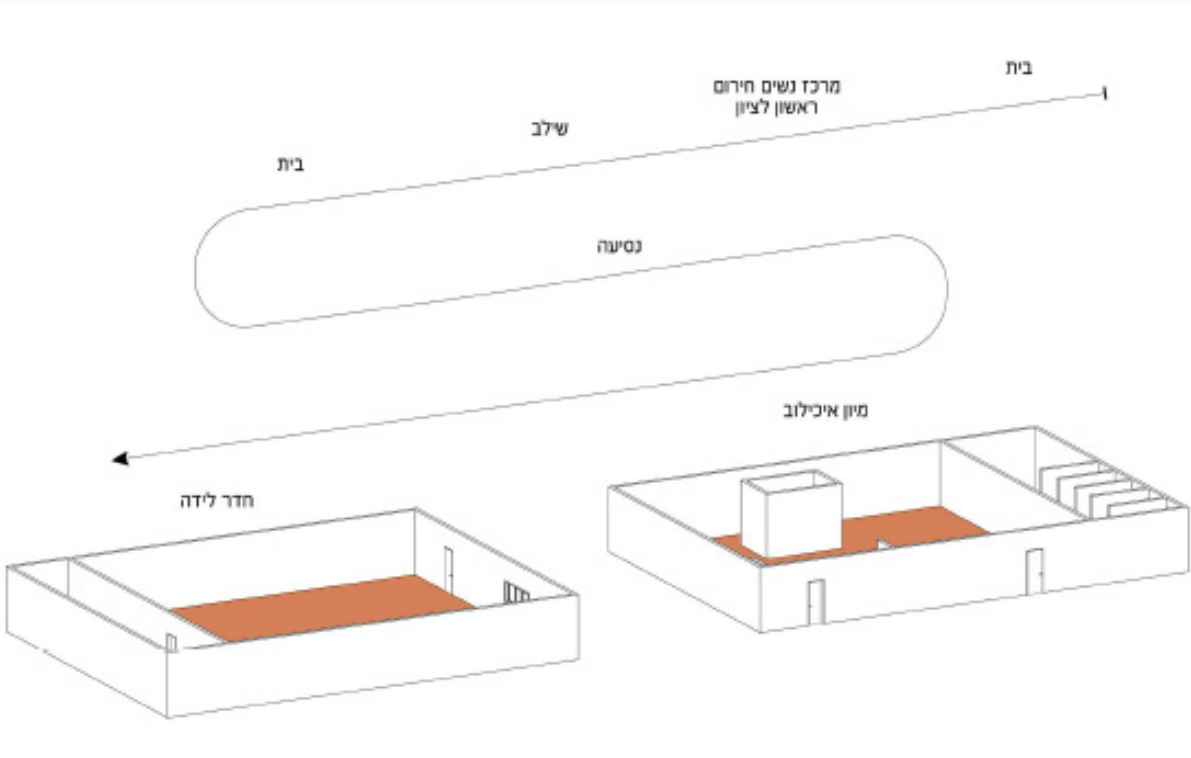
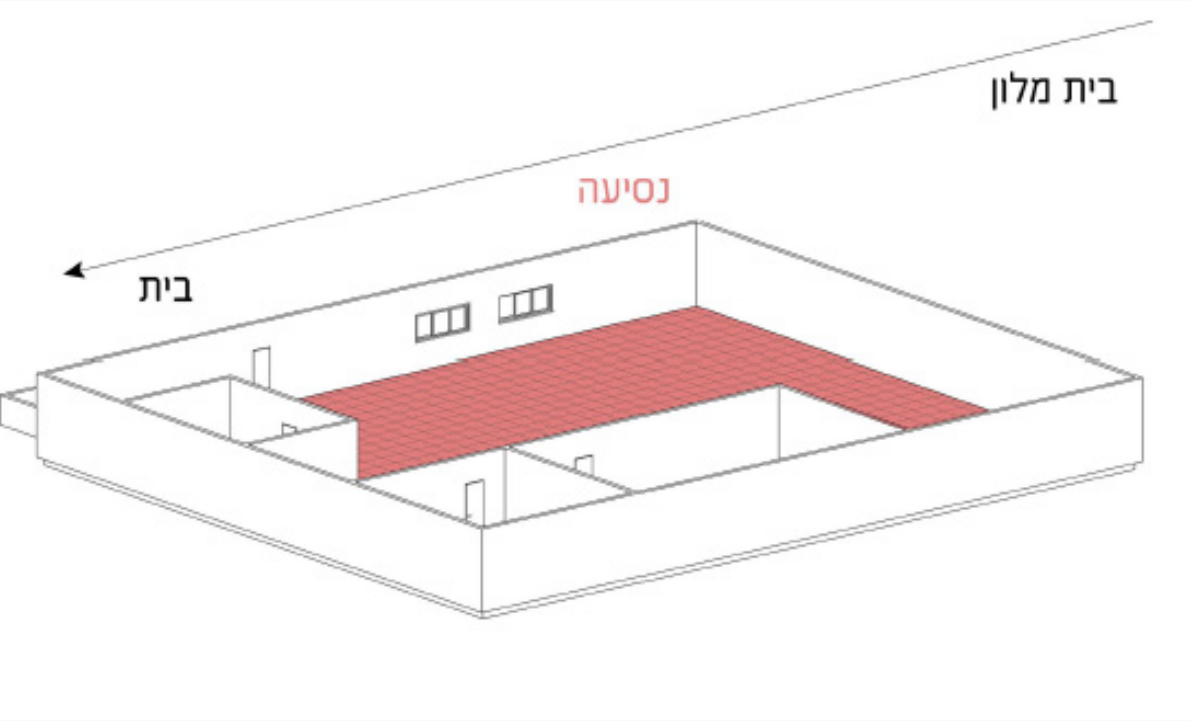
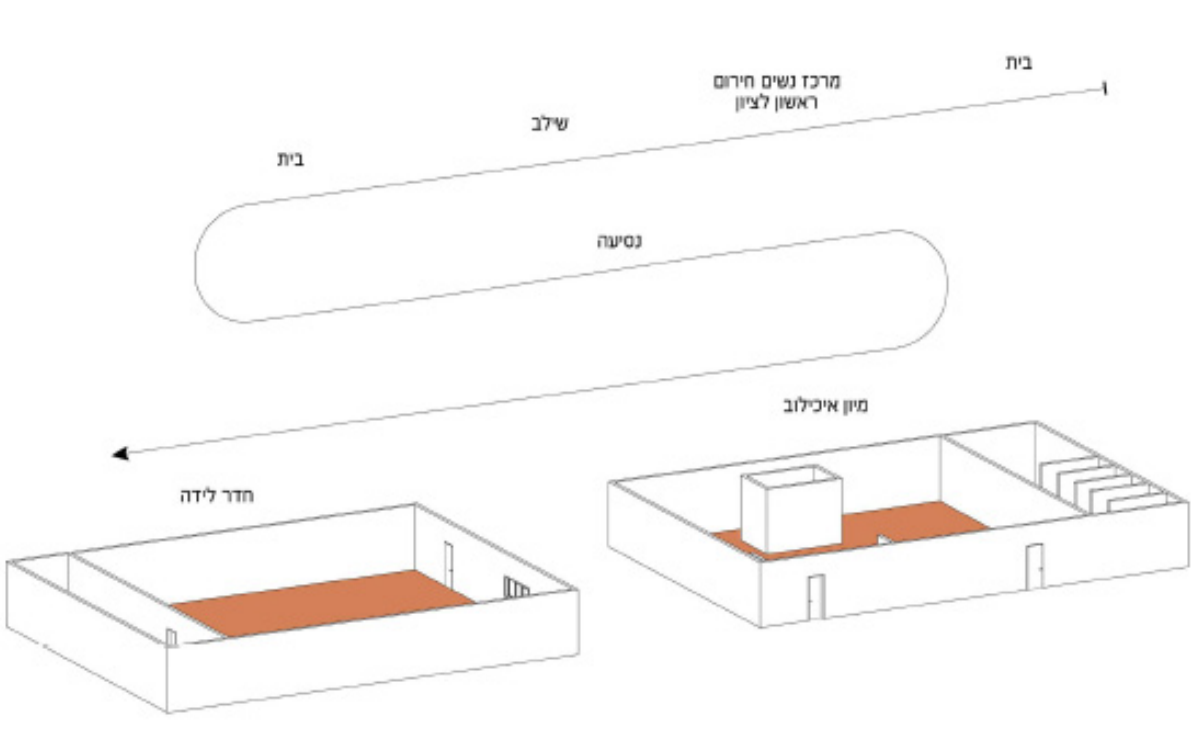
שירותי הבריאות הלאומיים של בריטניה (NHS)
על-פי מסמך ההמלצות, כאשר מדובר בנשים ללא סיבוכי הריון
(שהן לערך 45% מכלל הנשים), אין מניעה שאת הליך הלידה הן
יבצעו בעזרת מיילדות ולאו דווקא בידי רופאי בתי החולים.

חוץ

גמישות

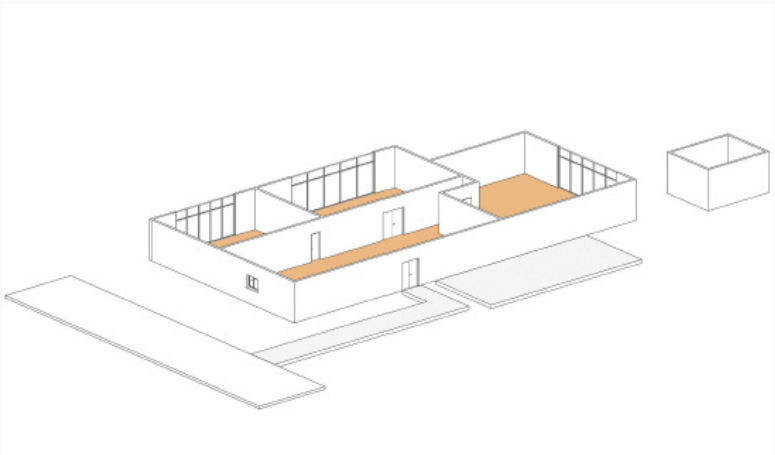
חוץ

רננה לביא

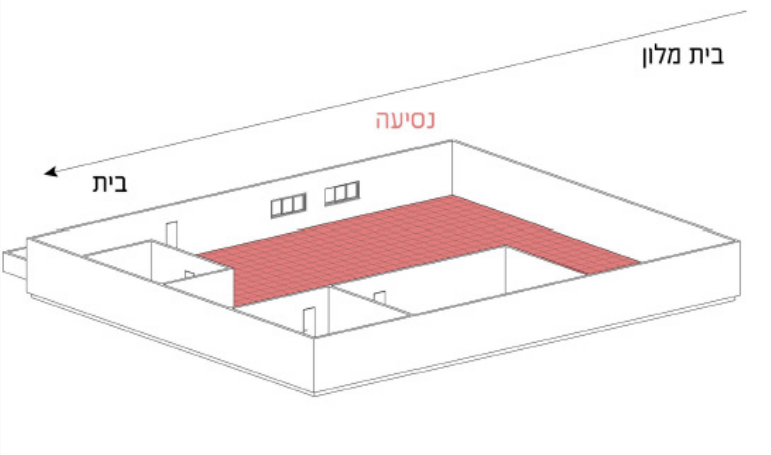
רננה לביא

משפחה

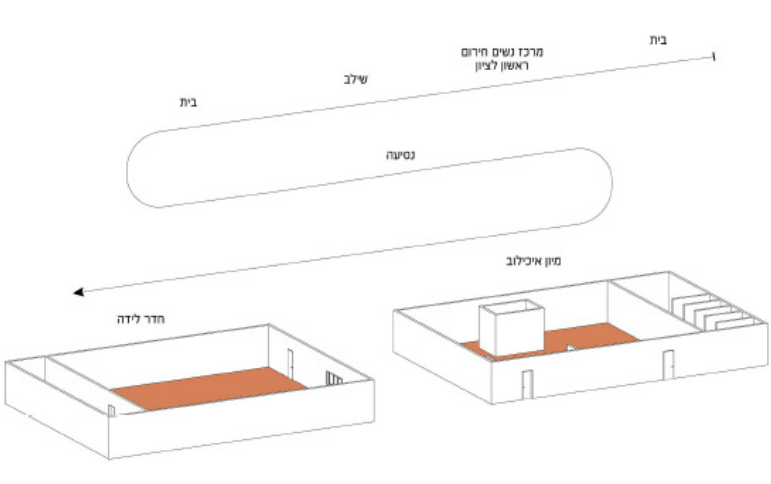
"אני חושבת שהמקום הזה, יותר מזמין את הבן זוג להיות חלק. כשיש מיטה זוגית - אתם פה יחד. לעומת בית חולים, במקרה הטוב כורסא נפתחת וגם לא תמיד. זה ממש בסיסי, הזוגיות הוא בלתי נפרד מזה" (מתת דביר)

גמישות

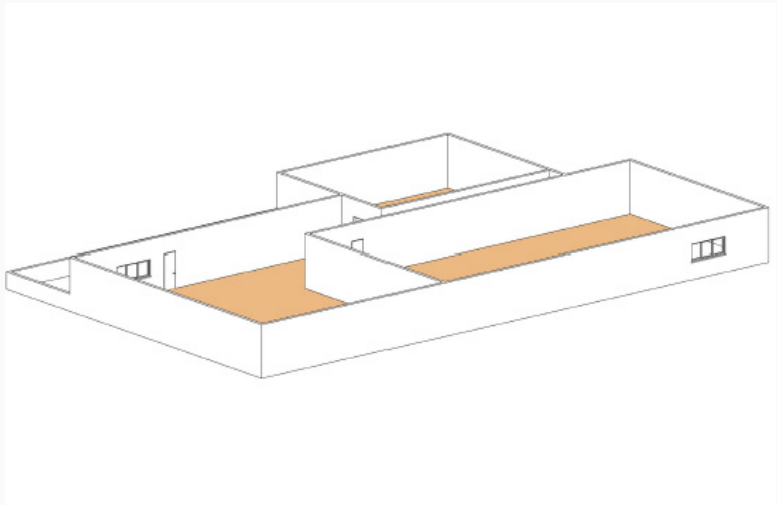
"כן אהבתי שהבאתי את כל האפשרויות - מקלחת, בריכה, כדור, קרש. כל מיני אפשרויות ללדת. גם מיטה וגם מזרן על הרצפה. הגוף חיפש ומצא. יכול להיות שהלידה הבאה תהיה על המיטה או בבריכה.. לתת אפשרויות לגוף, ללכת עם הרגע, עם כל ציר לאן שהוא מביא." (רוני אוליבן)

חוץ

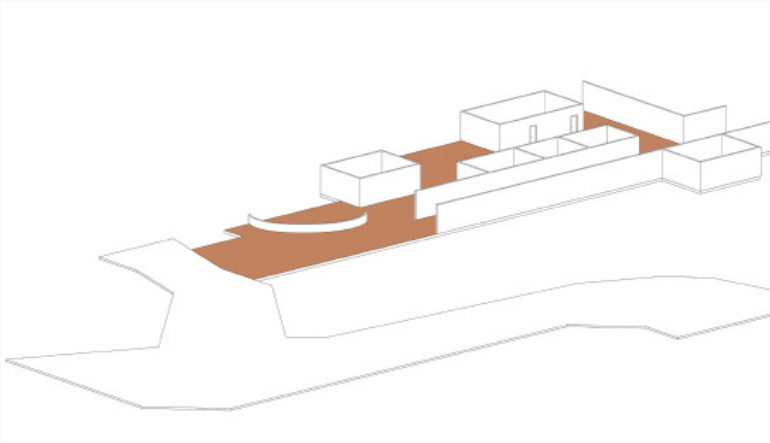
"מעניין מבחינתי, הקשר עם האור, מה שקורה בחוץ. יש עולם מחוץ לחוויה האינטנטיבית שלי. כעוגן כזה. ספציפית ילדתי את שלושתם בבוקר. מהלילה אל הבוקר. השינוי אל האור, כן. משהו ששומר עלייך שאת רואה את האור מתחלף." (נעמי גינת)

היכרות

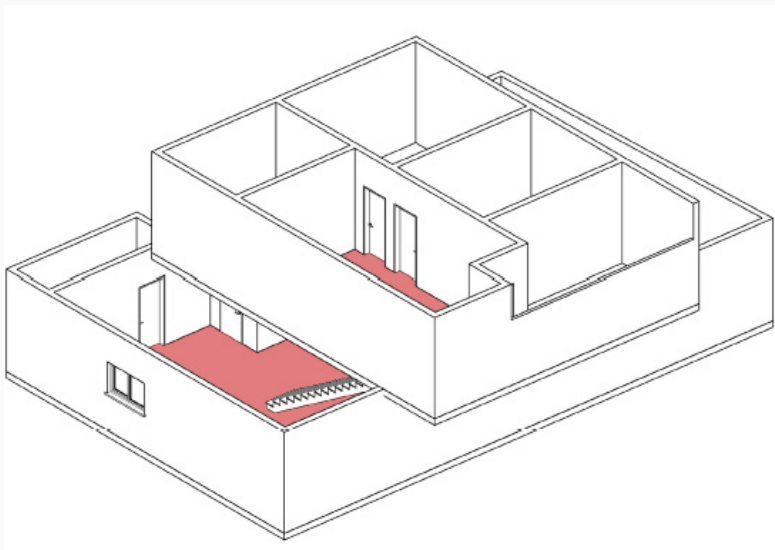
"יש דברים שהם תומכים מרחבית. קודם כל שבאתי כל ההריון לאותו המקום, זה הפך להיות בית. חייתי שזה יהיה שם, לא מקום קר ומנוכר.." (נעמה חיימוב)

מעברים

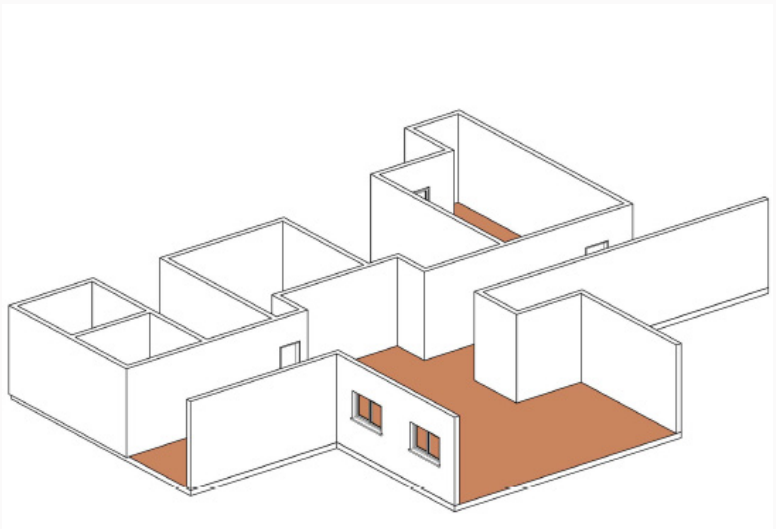
"ללידה עצמה לא הצלחתי להגיע בכלל לחדר לידה. הם היו מלאים, לא התפנה חדר לידה. ילדתי בחדר מוניטור, חדר קטן, את מגיעה למיון יולדות, את נכנסת לעשות מוניטור" (תם שמרת)

פרטיות

"יכלתי להיות בשליטה. באור, ברעש.. זה מה שעזר לי לשחרר. הרגשתי הכי בנוח לצרוח את נשמתי. מזל שאמרתי לשכנים, כל החלונות היו פתוחים" (טלי ניצן)

מים

" רציתי לידת מים, הבאתי בריכה והכל, כל חדרי הלידה היו תפוסים. כשהייתי בצירי לחץ, התפנה חדר 6, אבל אמרתי לה כפרה אני יולדת פה. הבריכה נשארה ללא מעש." (אולגה מנדלבלט)